Akbaba

«A.P. içindeki bir grup Türkeş'i Partinin başına getirmek istiyor !» — Gazeteler —

Türkeş — Atı bulduk : Bir de meydan bulsak.

Akbaba Spor Albümü

- Akbaba yazarları ve karikatürcüleri ikinci ilâvemizi hazırlamaya başladılar.
- Akbaba'nın ikinci ilâvesi "Spor Albümü" dür.
- Bu ilâvede spor hayatımızın bütün neşe ve nüktesini bulacak, okuyacak, seyredecek, gülecek ve eğleneceksiniz.
- Akbaba "Spor Albümü" yine beş renkli bir kapak içindedir... Yine 20 sahifedir... Yine parasızdır.

Lig maçlarının dedikodularla başladığı bu günlerde, Akbaba Spor Albümü, bütün spor ve maç meraklılarının severek okuyacağı çok zarif, çok şık bir albüm olacaktır.

Sayın Taşra Bayilerimize:

İlâveli sayımız için siparişlerinizi şimdiden umum taşra bayiinize bildirmenizi rica ederiz.

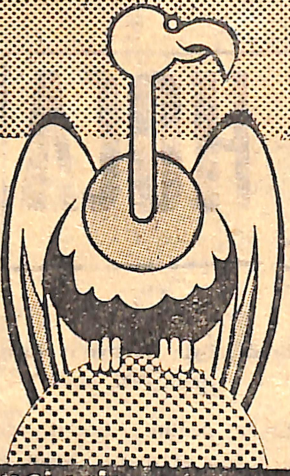
AK. 135

AK. 136

İlâncılık · 5445 - 137

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Şemsi Belli Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Yaşar Özen, Kenan Akıncı, Baha Oral.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ.

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 2 — Sayı : 56
23 Ağustos 1962
YIL : 40

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

A. P. KONGRELERİ!

GAZETEDE koskoca, kapkara bir başlık görüyoruz: «Vatandaş ekmek istemiyor, yol istemiyor, af istiyor!»

Bu, bir A.P. kongresinde söylenmiştir, söyleyen bir A.P. sözcüsü. Ama o kadar da değil, bir A.P. ileri geleni. Yok, yok, o kadar da değil, bir A.P. milletvekili!

Vatandaş ekmek istemiyormuş!.. Şu beş bin işçinin Zonguldak mitingi ekmek için yapılmadı. O, öfkelerin en haklısiyle sıkılmış, sert, acı, yumuk yüzler, biraz yumuşamak için, biraz gülmek için yalnız birşey istiyor: Af!..

Şu kuru çenesi avurduna gömülmüş dörtyüz lira maaşlı genç öğretmenin, tek düşüncesi, tek kaygusu var: İnce karısının, solgun çocuğunun ekmeği değil, af!..

Köyden pazara, sırtında kendi nafakasının yarısını götüren yalın ayak köylü, birşey özlüyor: Yol değil, ışık değil, af!..

Vatandaş ekmek istemiyor demek, vatandaş su istemiyor, vatandaş okul istemiyor, vatandaş taşıt istemiyor, vatandaş para, pul bolluk istemiyor demektir.

Ekmek, bütün isteklerin başında gelmez mi?..

Sade bu kaba, bu zekâsız edebiyat, dilsiz vatandaşa iftira, suçsuz vatandaşa hakarettir!

Bir başka sözcü dile geliyor:

«— Yorganda değil, urganda ölmek isteriz!»

Yâni?.. Rahat döşeğinde, insanca, efendice değil, haydutça, eşkiyaca ipte can vermek!

Aman dostlar, aman baylar, aman vatandaşlar, bu sözler, Doğu dağlarında değil, bir parti kongresinde söyleniyor.. Bir çete reisi değil, bir politika adamı, bir parti sözcüsü söylüyor!

Ya şu söze, şu insan ağzından çıktığına inanılmaz yılan ıslığına ne dersiniz:

«— Azrail'in unuttuğu adam!..»

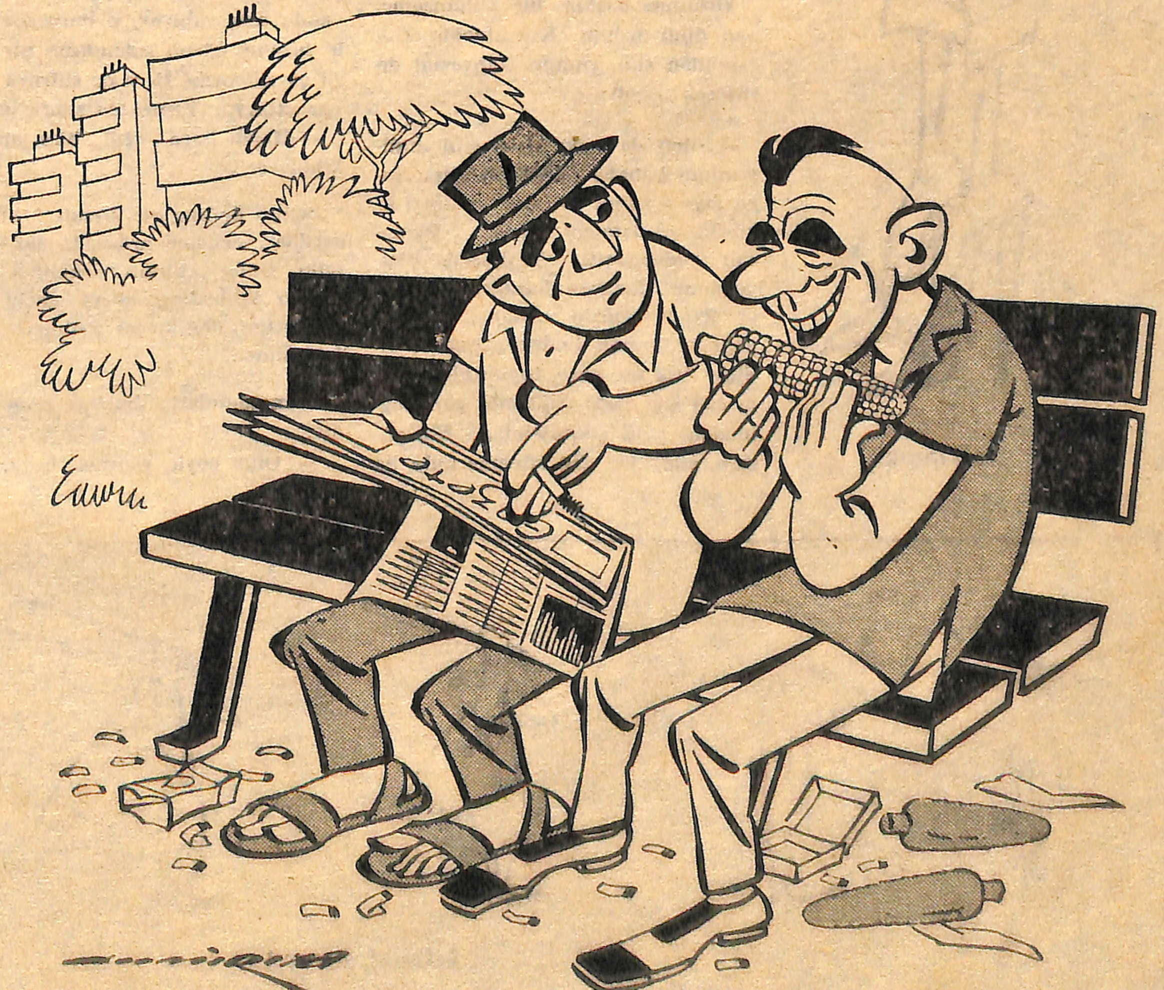
Bu adam kimdir?.. Bu hâlâ yaşadığına, bu hâlâ ölmediğine, bu hâlâ canını Azrail'e teslim etmediğine yanılıp yakınılan adam kimdir?.. Kervanlar vuran, köyler basan, genç anneleri dağa kaldıran, körpe kızları ateşte kızartan bir haydut mu?.. Bir bozguncu mu? Bir casus mu? Bir halk düşmanı mı.. Kim? Kim? Kim?..

Azrail'in unuttuğu bu adam İsmet Paşa'dır. Şu, çeteyi ordu yapan İsmet Paşa.. Şu İnönü zaferlerinin kahramanı İsmet Paşa.. Şu Atatürk'ün diliyle «Milletin makûs talihini yenen» İsmet Paşa.. Şu Lozan sulhüne imza atan İsmet Paşa.. Şu, bütün yabancı şirketleri, suyu, elektriği, havagazını, demiryollarını Türkleştiren İsmet Paşa... Şu, şu, şu, bütün anaların, bütün babaların «Altından heykelini yapalım» dedikleri, bizi İkinci Dünya Savaşından tek ev yıkılmaksızın, tek can kaybetmeksizin kurtaran İsmet Paşa... Ve bütün bu şom ağızların kilitlerini açan İsmet Paşa!..

Sakın bu kalemi, affın demir kapısına karşı hınç ile çevrilmiş, çıkanları şişlemeye hazır bir mızrak sanmayınız!.. Olsa olsa, affı, Türk milletinin ekmeğinden üstün tutanlara ve kendi ikballeri için Azrail'i işbirliğine çağıranlara, urganı yorgana değişen gözleri dönmüş, ağızları köpürmüş sokak politikacılarına karşı çevrilmiş bir mızraktır.

Bütün partilerin dışında ve bütün vatanseverlerin içinde, son nefesime kadar yalnız onlarla savaşacağım... Onlar kim olurlarsa olsun: İster A.P. li, ister M.P. li, ister C.H.P. li... Partiler alfabesinin bütün harfleri birdir benim için!

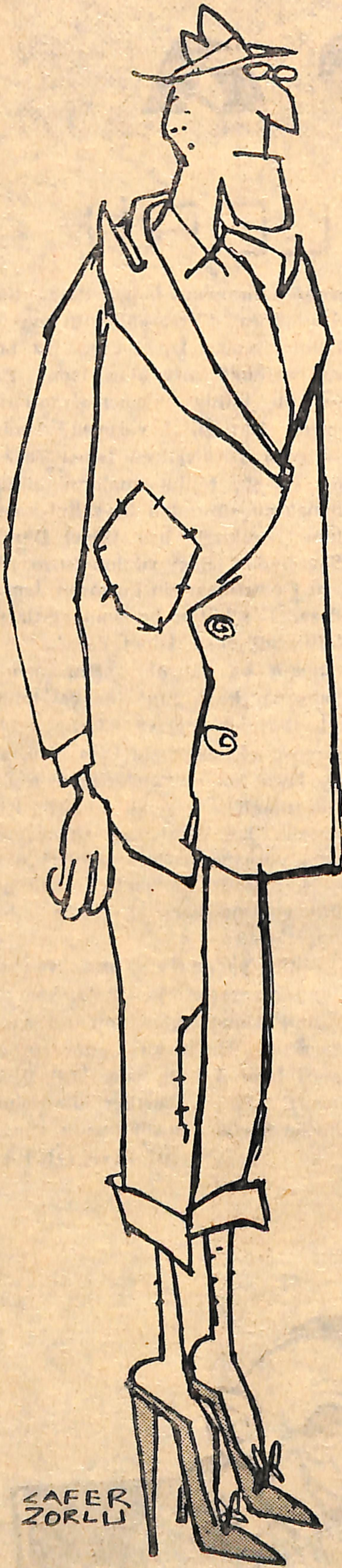
Yusuf Ziya ORTAÇ

— Belediye, şehri kirletenlerden elli bin lira ceza almış...
— Bir de politikayı kirletenlerden alsa... Milyarder olurdu vallahi!

EŞKİYA İLE MÜFİT HOCA

Yusuf Ziya Ortaç

Kalkınma!

ADA'DA, Anadolu Kulübünün bahçesindeydik. Denizde yıkanmış tatlı bir rüzgâr yaprakları ürpertiyordu. Kahvelerimizi içiyor, konudan konuya sekerek konuşuyorduk... Sık sık kahkahalarla kesilen bir sabah yârenliğiydi bu...

Kurutluoğlu sahiden hoşsohbettir. Zekî konuşur, tatlı konuşur, keyifli konuşur.

— Size, dedi, bir eşkiya hikâyesi anlatayım. Enteresandır çok... Biliyorsunuz, babam, Birinci Büyük Millet Meclisi mebuslarındandı: Meşhur Müfit Hoca... Atatürk'ün medreseleri kapattığı, din ile dünya işlerini ayırdığı günlerdeydik... Babam üzgün mü diye düşünüyordum çocuk, çocuk... Bunu sezdi mi nedir, rahmetli: «Sahir, dedi, söyle bakayım, beni nasıl bilirsin?..» En seçme kelimelerle onu inana inana övdüm... Babam güldü.. Ama acı güldü, fena güldü, zehirli güldü... Eliyle omuzumu okşayarak: «Bak oğlum, dedi, senin o kadar sevdiğin, o kadar saydığın, o kadar inandığın bu baban yok mu?.. İşte o, dağda eşkiya soymuştur!»

Yüzümde şaşkın bir gülümseme, onu dinliyordum. Kurutluoğlu, fincanından son yudum kahvesini de süzerek emdi:

— Ben de tıpkı sizin gibi dinliyordum babamı.. Söylediklerine şaka diyemezdim. Öylesine ciddiydi ki yüzü... «Anlatayım, dedi... Ramazan yaklaşmıştı.. Medresede okuyordum... Bizlerin kazancı, bu bir ay içinde olurdu ancak... Köylere dağılır, teravih kıldırır, hatim indirir, beş on para toplardık... Ben de heybeyi eşeğe yüklemiş, gün doğmadan yola çıkmıştım... Bir akşam, yüce bir dağ dönemecinde üç

> «Bu bir olmuş hikâyedir. Geçen yaz, Sahir Kurutluoğlu'ndan dinlemiştim. Şimdi, benim de sizlere anlatmamın tam sırası.»
>
> Y. Z. ORTAÇ

namlu üstüme çevrildi... Eşeği yularından tutup: «Gel bakalım hoca, dediler, seni efe istiyor...» Döne, dolaşa, bir mağara önünde, silâh çatmış bir topluluğa vardık... Bir yanda ateş yanıyor, o durumda bile insanın ağzını sulandıran bir kuzu çevriliyordu. Beni de sofraya buyur ettiler... Yemekten sonra, efe:

— Haydi hoca, dedi, bize yatsıyı kıldırıver...

Benim önüme bir Demirci kilimi serdiler, cemaat arkamda iki saf oldu. Onlara, bütün erkâniyle bir namaz kıldırdım, gürül gürül bir dua ettim, dağ başını âminlerle çınlattırdım...

Memnundular... Başları olan yiğit:

— Otur şöyle yanıma hoca, dedi... Şimdi söyle bakayım: Eşkiyaya zekât vermek farz mıdır?

— Elbet, dedim... Şeriat, servetin kaynağını aramaz... Nasıl elde etmiş olursa olsun, her müslüman, malının, mülkünün, parasının zekâtını vermekle vazifelidir!

Efe, beni dinleyen çetesine döndü:

— Boşaltın kemerleri hocanın önüne kızanlar, dedi...

Kızanlar, birer birer, Demirci kiliminin üstüne kemerlerindeki altınları sıyırmıya başladılar... Onlar yığıyor, ben, sayıp sayıp zekâtını ayırıyordum... En son, kendisi de belindeki kemeri çekti, önüme iki avuç altın boşalttı. Onun da zekâtını ayırdım... «Ne kadar tuttu hepsi?» dedi... Karanlıkta, gökten avucuma yıldızlar dökülmüştü sanki... Saydım:

— Kırk üç ağam...

— Aldın, kabul ettin mi?

— Aldım, kabul ettim... Allah da kabul etsin!

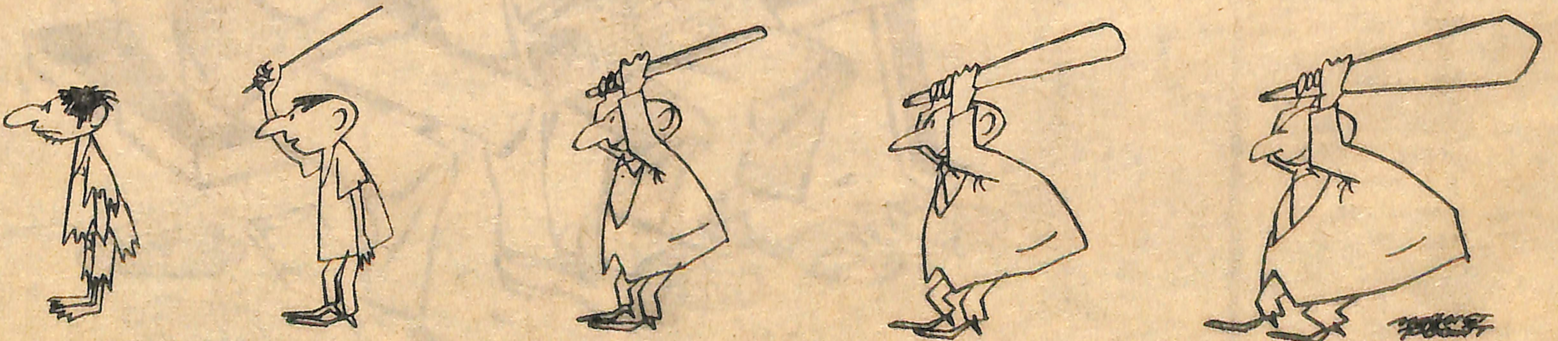
Beni, tekrar eşeğime bindirdiler, yanıma yine üç silâhlı kattılar ve teslim aldıkları dönemeçe kadar getirip uğurladılar...

Babam, derin derin yüzüme bakarak:

— İşte oğlum, dedi, biz sarıklı milleti böyleyiz... O kadar sevdiğin, inandığın baban bile dağda eşkiya soymuştur!

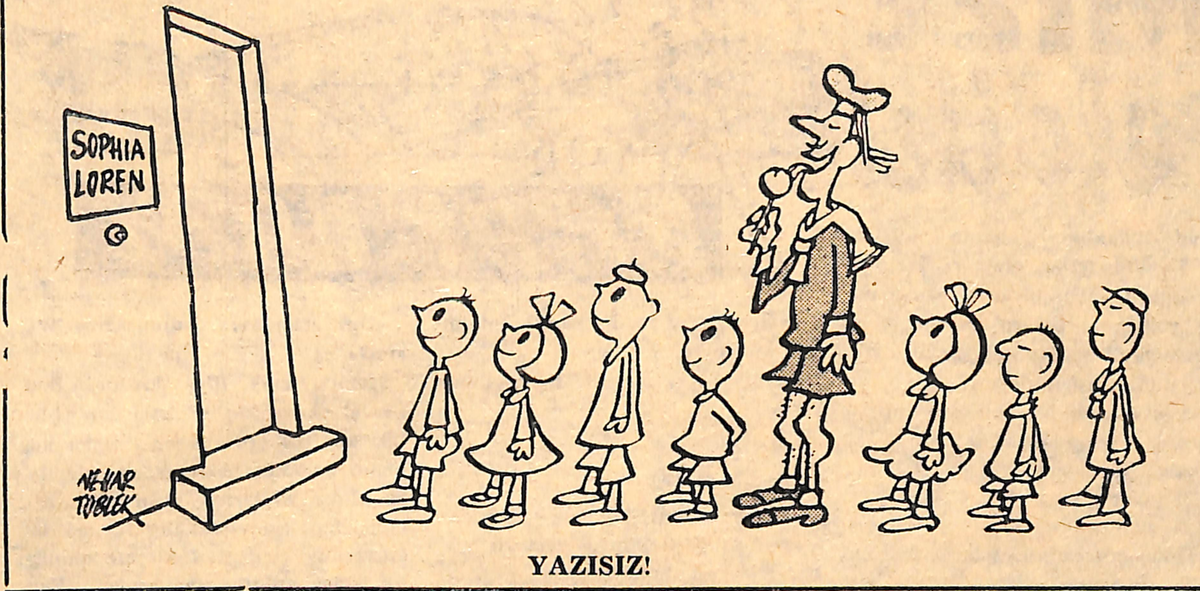
Bu hikâyeyi hatırlamanın tam günüdür, değil mi?.. Rahmetli Müfit Hoca'nın oğlu şimdi İçişleri Bakanı... Ve eşkiya avından eli boş döndü!

Kendisine bir tavsiyede bulunmak istiyorum: Acaba Doğu dağlarına, jandarma yerine birkaç sarıklı gönderse nasıl olur?..

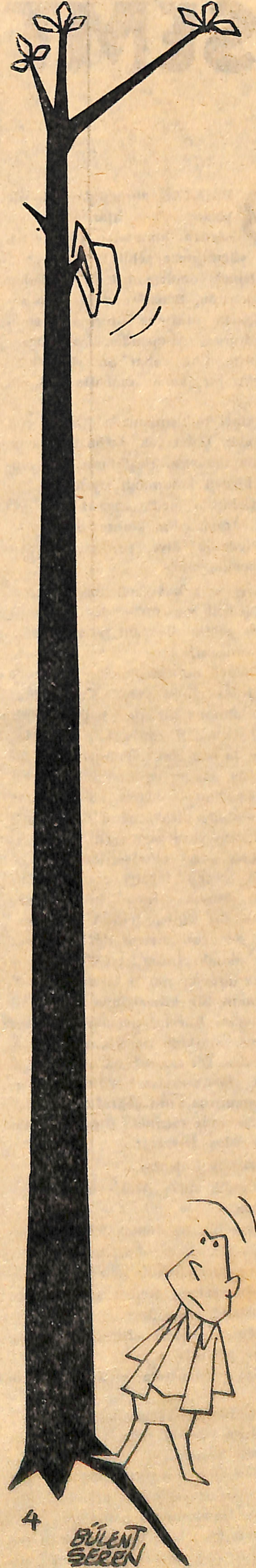

İçtimaî durum!

Sophia Loren evlât edinmek için çocuk arıyor. (Gazeteler)

YAZISIZ!

Kostümlü Balo!

GEÇEN hafta, Anadolu Kulübünün yıllık kostümlü balosu verildi... Kalabalık, kalabalık, kalabalık... Eski genç yarışçıların bazıları seyirci çenberi içinde öne çömelmiş, bazıları jüri olmuş, koltuğa kurulmuş!

Daha müzik başlamamıştı. Misafirler, yarış alanından kim geçse basıyordu alkışı: Garson geçiyor, alkış!.. Kedi geçiyor, alkış!.. Beyaz danteller içinde köpük köpük bir kız geçiyor, alkış!

Bir ara, Devlet Bakanı ve müstakil Grup Başkanı emekli general Necmi Öktem de sayın eşiyle beraber geçti: Haydi bir alkış daha... Necmi Paşa, bu alkışı artık günün adamı olmanın gereği sanarak esmer esmer güldü... Bayanın da sevinçten ayakları dolaştı biraz!

Yarışlarda güzelle çirkin, sevimli ile sevimsiz yine birbirini kovaladı: Bir «Gelin - Güvey» tablosu bütün baloyu neşelendirirken, bir «Tellâk» bütün keyifleri kirletti, bir «Süpürgeli Cadı» bütün kahkahaları süpürdü, gitti!

Gurup yarışmalarında, biz, Burgazlı'ların yeni bir başarılarını gönülden alkışladık: Bizim Turhan Selçuk'un «Milliyet» teki çizgi romanı Abdülcanbaz'ı bütün tipleriyle son derece güzel canlandırdılar!

İkinci oluşlarına şaşmadık: Jürideki genç bayanlara bu yakın tarihimizi anlatmak ve tattırmak kolay değil ki...

Ama birinciliği alan Folies Legeres'in delişmen neşesi sahiden hiç yerinde yoktu.. Hele yanakları benli, dudakları rujlu, takma saçlı erkeklerin kadınlaşmaları, birçok erkekleşmiş kadınları kıskandıracak kadar kıvraktı, işveliydi...

Numaralardan biri de neydi biliyor musunuz?.. İdam!.. Dört atlı.. Birine elleri, kolları bağlı bir genci bindirmişler, asmaya getirdiler!

Darağacına değil, bahçede, pistin kenarındaki bir ağacın dalına!..

İşte o zaman, seyirciler oldukça mânalı bir kahkaha patlattılar... Neden mi?.. Çünkü efendim, şey... Nasıl söyleyim?.. Gencin asılacağı ağacın altında bazı önemli politikacılarımız oturuyorlardı da... İdam töreni için onlar ayağa kalktılar: Meclis Reisi Fuat Sirmen'ler, Devlet Bakanı Necmi Öktem'ler, C.H.P. Genel Sekreter Yardımcısı Kemal Satır'lar ve Vedat Dicleli'ler...

Ne dersiniz, acaba siyasî bir idam mıydı bu?..

Ne olursa olsun çirkin, ne olursa olsun mânasız... Adam asmak ne zamandanberi şaka oldu, ne zaman danberi eğlence oldu kuzum?

Bunun dışında balo, gece, ikiye, üçe kadar hoştu, güzeldi, tatlıydı... Ama üçten sonra, baloluktan çıktı, baloz oldu!

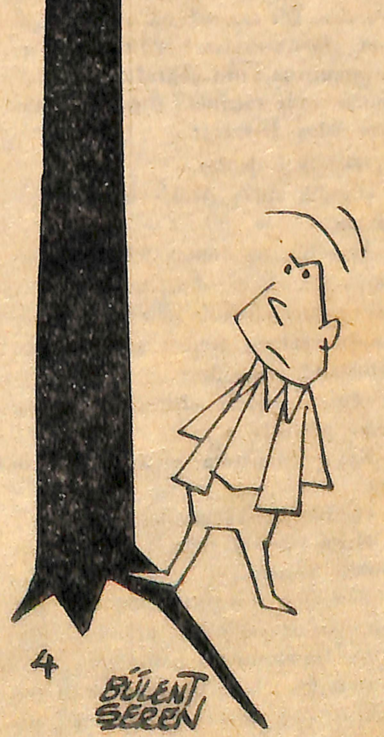
Balo, baloz oldu ve... Plâj da çıplaklar kampı!.. Çıplaklar yatakhanesi!

Çimdik

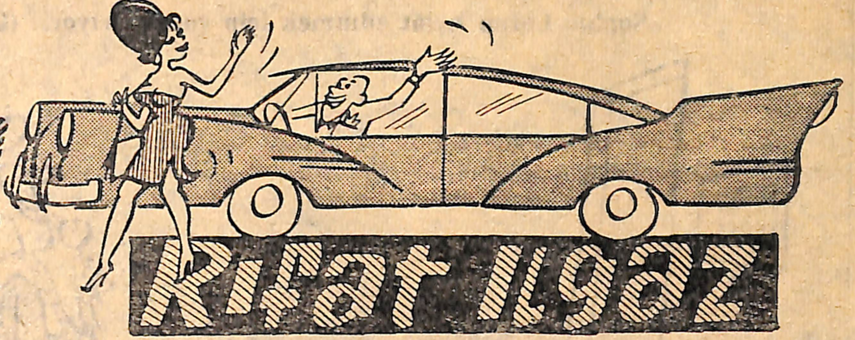

SEMTİMİZE Geldik!

BEŞİKTAŞ durağında inip de birkaç adım atar atmaz: «Aman kolumdan çıkın!» dedi, «Semtimize geldik!»

Demek onun semti şu caddeden başlıyordu. Bense onu tâ arka sokakların ötesinde oturuyor sanıyordum.. Arkasından uzun uzun baktım. Çok rahat bir yürüyüşü vardı, bir kenar mahalle kızı yürüyüşü...

İkinci buluşmamızda hava çok güzeldi. Daha çok, kırlarda, bayırlarda dolaştık. Beşiktaş'a yaklaşınca birden kolumdan sıyrıldı:

«Geldik!» dedi, «Semtimize geldik. Aman çıkın kolumdan!»

«Neden?» diye sordum, «Neden çıkacakmışım?»

Sert sert baktı yüzüme:

«Nedeni var mı?» dedi, «Semtimize geldik diyorum sana! Anlamıyor musun!»

Üçüncü buluşmamızda üzerimde yeni bir elbise vardı. Kamarotlardan alınmış bir de kaçak gömlek, tiril tiril... Boyunbağım, pabuçlarım da ona göre... Pabuçlarıma basıp da pestile çevirmesinler diye:

«Sevgilim!» dedim, «Seni bugün otomobille bırakacağım Beşiktaşa!»

Birden yüzü pırıl pırıl ışıyıverdi:

«Çok güzel olur!» dedi.

İlk geçen taksiyi çevirdim, hemen bindik. Araba geniş mi geniști. Bu geniş, hantal arabaları hiç sevmem. Araba dediğin biraz dar olmalı. İnsan sevgilisiyle yanyana oturdu mu, sıkışabilmeli! Arabanın bir köşeciğinde unutulmuş gibiydik. Ellerini avuçlarımın içine almış, sıcaklığı ile geçmiştim kendimden. Bir ara sağıma soluma baktım, Beşiktaştayız! Yâni her buluşmamızda semt coğrafyasının başladığı sınır taşında. Bıraktım ellerini ister istemez:

«Geldik!» dedim.

«Geldik mi?» dedi, «İneyim öyle ise...»

Ama hiç de inmek için bir davranış göstermiyordu. Şoför de, bir şey söylemediğimiz için hızla sürüyordu arabayı. Neden sonra birden telâşlandı sevgilim:

«Aman!» dedi, «Duralım! Semtimize geldik!»

Kapıyı açmamla atlaması bir oldu:

«Haydi Allahaısmarladık!»

Hızla yürüdü. Köşeyi döndü, kayboldu gözden.

Ben, ses duvarını aşan bir pilot gururuyla: «Dönelim arkadaş!» dedim. Memnundum halimden.

O hafta içinde bir kere daha buluştuk. Geç kalmak istemiyordu, nedense. Beni seviyor mu, sevmiyor mu, düşünmüyordum bile... Onun acemi çaylaklığı hoşuma gidiyordu. Kendine göre, olayları bir yorumlaması vardı ki onu okşamaktan çok, bu halleri için seviyordum olsa olsa... Koluna girmiş, yürüyorduk. Birden durdu:

«Aaaa!» dedi, «Semtimize gelmişiz! Çık kolumdan!»

Birden direndim:

«Çıkmıyacağım!»

«Çık canım!»

«Neden çıkacakmışım?»

«Çık diyorum, ufff!»

«Neden, canım?»

«Görürler!»

Telâşlı telâşlı etrafına bir göz attı. Sonra çevirdi başını pencerelere. Bu süre içinde beş on adım daha atmıştık:

«Ben!» dedim, «Kolundan çıkacak yeri bilirim. Daha vakit var!»

Öyle ya! Geçen hafta taksi ile en azdan iki yüz metre kadar girmiştik sınırdan içeriye.

O zınk diye durmuş, bir keçi gibi çakılıp kalmıştı.

«Yürü canım!» diye yeniden girdim koluna.

«Görürler, diyorum sana! Anlamıyor musun?»

«Kim görür, mahalle delikanlıları mı?»

«Hayır!»

«Annen mi?»

«Hayır canım!»

«Ablam görür, arkadaşlarım görür... Bütün komşular...»

Annesinden çekinmediği doğru idi. Demek ablasından korkuyordu daha çok... İyi, güzel ama, ya arkadaşları, komşuları da kim oluyordu?..

Fazla üzmedim, çıktım kolundan!

Bir pazar günü Emirgân'a gitmiştik, Çınaraltı'na...

«Bir şeyler içelim!» dedim. İstemedi, somurtkanlığı üzerinde idi. Dönüşte otobüslerde yer bulamadık. Zaten otobüslerden hiç hoşlanmazdı, hattâ dolmuşlardan da... Yanımdan fiyakayla geçen bir taksiye:

«Dur arkadaş!» dedim, «Boş musun?»

Hemen zınk, diye durdu. Son model kuyruklu arabalardan biri idi, kız gibi bir araba... Daha kapısını açmamı beklemeden, bir delikanlının kollarına atılır gibi atladı içine! Somurtkanlığı birden dağılıvermiş, cıvıl cıvıl bir kız olmuştu. Neler anlatıyordu, neler... Ben çok zengin bir adam olmalı imişim, böyle şık arabam olmalı imiş. Bir de fabrikam! Fabrikamda en azdan yüz işçi çalışmalı imiş!

Ona takılmak için:

«Ama!» dedim, «Ben fabrikama işçi erkekler almam, hep on sekiz yaşında kızları çalıştırırım. Ellisi sarışın, ellisi esmer... Her gün bunlardan bir tanesini alırım arabama... Yazın plâjlarda... Kışın Uludağda... Ha ne dersin?.. Kıskanmaz mısın beni?»

«Ben işçi kızları neden kıskanacakmışım?»

«Canım ben fabrikaya alırken en güzellerini seçerim, ilk şart güzel olmak. Bir jüriden geçirir, öyle alırım onları!»

Biz böyle gevezelik ederken sınır taşına gelmiş, dayanmıştık! Ama hiç telâşlanmıyordu. Şoföre eğildim:

«Sağa sap, sür!»

Araba aynı hızla sağa saptı. Asfalt tükenmiş, kaldırımlı bir yola girmiştik. Onda hiçbir kıpırdanma yoktu. Araba zorlanmağa başlayınca:

«Gelmedik mi semtinize?» dedim.

«Zararı yok!» dedi, «Nah ev karşıda!»

Ama hiç kıpırdanmıyordu. Araba bütün saltanatı ile yaylana yaylana yaklaşıyordu eve doğru... Bu yol açıldı açılalı, böyle bir araba görmüş mü idi acaba! Hiç sanmıyorum... Tam evin önünden geçerken birden:

«Şoför efendi!» dedi, «Durur musunuz?»

Açtım kapıyı, önce ben indim. Sonra kapısını öbür taraftan dolanıp açtım. Bir kraliçe çalımı ile eteklerini tutarak o indi. Evin kapısına doğru yürüyecek yerde, dikilmiş, karşı pencerelere bakıyordu. Gözleri uzanan başlarda:

«Teşekkür ederim, Nevzatçığım!» dedi, «Güzel bir gün geçirdik! Bu çarşambaya, değil mi?.. Saat beşte!»

«Evet!» dedim, «Saat beşte!»

«Taksim'de!»

«Evet!» dedim ama, bir daha da randevusuna gitmedim. Gitmedim de arkadaşsız mı kaldım.. Yooo!.. Yeni arkadaşım Neclâ, Şişli'de o-

YAZISIZ

turuyordu. Onun da bir semti vardı. Şişli meydanından başlıyordu semtinin sınırları!

Sınırları aşmanın anahtarını bulmuştum ya... Bir gün en lüks bir taksiye attım onu. Maksadım sınırları aşmak... Meydanı geçtik. Hoca Mansur sokağına saptık... Sapar sapmaz şoförün camına telâşla vurmağa başladı:

«Şoför efendi!.. Şoför efendi!.. Lûtfen durur musunuz!»

Ben hiç oralı değildim:

«Canım, sür!» dedim, şoföre.

Arabanın modeline güveniyordum çünkü...

O, birden çekti kapıyı, fırladı dışarı:

«Napıyorsun?» dedi, «Semtimize geldik diyorum sana!»

Arkasına bile bakmadan yürüdü, gitti.

Sonraki buluşmamızda daha lüks bir model buldum. Gene de aşamadım semtinin sınırını. Bir huyum vardır, bir semtin sınırını aşamadım mı fazla zorlamam.

Ondan sonra gelenin ilk sınırları —ne tuhaf!— Neclâ'nın sınırlarından başlıyordu.

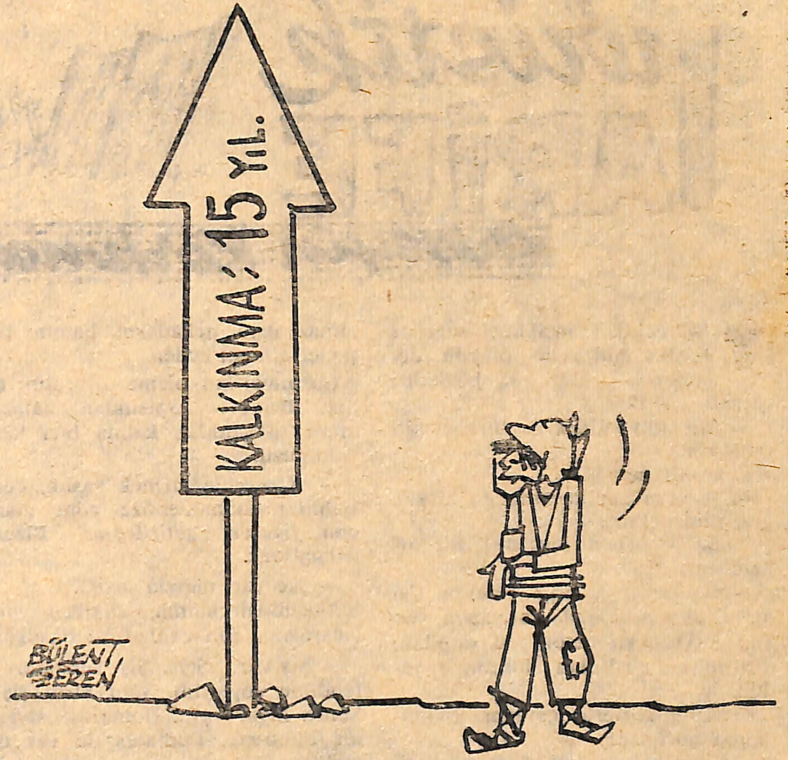
Yeni sevgilimi semtine doğru götürürken birden gözlerim önümüzde durakiayan arabaya takıldı. Baktım, Neclâ!.. Benden daha yaşlı, benden daha biçimsiz bir adamın açtığı kapıdan, gözleri karşı pencerelerde indi. Yüzüne iğreti bir sevinç anlamı vererek kapıyı açan kalantora birşeyler söyledi. Ben duymadım ama, biliyordum söylediklerini:

«Güzel bir gün geçirdik!» diyordu herhalde, «Çok teşekkürler!»

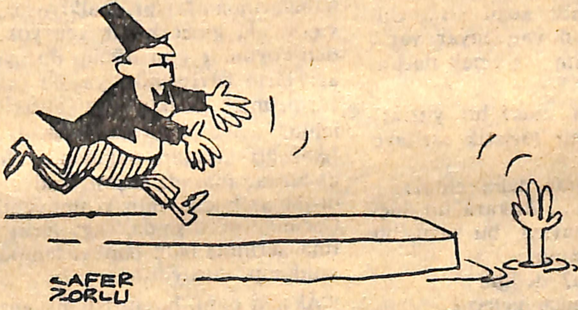
Baktım, en son model şık bir araba... Hani, kadınların bayıldığı sülün gibi otomobillerden. En önemli tarafı da şu: Dama kuşaklı bir taksi değil, bir hususî oluşu!

Demek, semtinin sınırlarını, ancak hususî arabalar aşabiliyordu! Onlar için aşılmayan bir semt sınırı yoktu, İstanbul'da!

Rıfat ILGAZ

YAZISIZ

YAZISIZ!

YAZISIZ

Kör ölür, badem gözlü olur...

Kel ölür, sırma saçlı olurmuş insanların hayalinde... Şimdi tedbirler kanunundan ötürü bazı gazetecilere hapishanenin yolu görünüyor: Turhan Dilligil'e, Turgay'a falan... Daha başkaları da var amma, ben bunları tanıyorum... Çoğu: «Gördünüz müüü?.. Eskiden ne kadar hürriyet vardı, yaaa!..» deyip duruyor... Çoğuna derim ki, fi tarihinde bir «uçtu uçtu» karikatüründen ötürü insanlar boylamışlardır zindanı!.. Bir «Pulyam olmaz olasın, Allahından bulasın» dan ötürü hürriyetten kesilmişler dir, sütten kesilir gibi!.. Acemi an neler böyle yaparlar, birdenbire «şok» yaparcasına keserler sütten.. Ben de o «badem gözlü, altın saçlı olmuş zamana ait bir hâtıramı aktarayım:

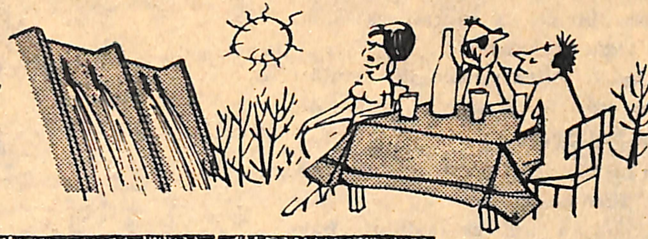
Ankara'da bir «Haber» gazetesi vardı, şimdi yok... 27 Mayıs günü o kapalıydı bir iki gündenberi Örfi İdare Kumandanı Namık Argüç Paşa, açıkça bir resimden ötürü kapatmıştı 10 gün için Haber'i... Örfi İdare Kumandanı ve çıplak resim, ben bağlantıyı pek kuramadım amma, Namık Paşa resme öylesine bakmıştır ve kendi iç âsâyişi öylesine alt üst olmuştur ki, karışıklığın umuma yayılmasını önlemek için, kalkıp kapatmıştır Haber'i!..

Böyle komik hikâyelerle de doludur, «badem gözlü, sırma saçlı göçmüş zaman» amma birşey vardı o devirde, kimsenin inkâr edemiyeceği birşey: Bir gazeteci hapse girdiğinde, bütün basın ağız birliğiyle, el birliğiyle, kalem birliğiy le dünyanın yaygarasını koparırdı... Bu söylediğim, zamanın yaldızladığı bir hakikat değil, hakikatın ta kendisi, öyle değil miydi?..

Peki bugün tekrar gazeteciler sobalı, pireli, kehleli Hiltonları boylamağa başladılar... Basında bir sükût birliği var...

Bu kadar kayıtsızlık... Ne oldu bize?.. Ne oldu size?.. Ne oldu hepimize?.. Bu ceset hareketsizliği ne?.. Öldük mü?..

Turistik TARİFE

Hüseyin Korkmazgil

YAZ geldi. Sıcaklar, çağrısız konuk gibi gelip oturdu döşümüze. Her yaz böyledir, taşralı der ki:

— Ankara'ya gidek de, birkaç gün dinlenek..

Ankaralı der ki:

— Ankara'dan kaçalım da birkaç gün dinlenelim...

Çoluk - çocuğa karışmış bir arkadaşım:

— Bu pazar Baraj'a gidelim, dedi. Dinlenmeye öyle ihtiyacım var ki... Bıktım şu beton molozundan, dırıltıdan, vırıltıdan bıktım usandım.

Kuşkulu gözlerle çevreme bakındığımı görünce:

— Kime bakıyorsun, dedi, ne var?

— Burası başkent kardeşim, dedim, ağzını topla da konuş. Dırıltı, vırıltı ne oluyor öyle? Hükûmetin tutunacak dal aradığını bilmiyor musun?

Bir hayli gevezelikten sonra Baraj'a gitmeyi kararlaştırdık.

— Herhalde yiyecek birşeyler buluruz, dedim, boşuna hamallık yapmıyalım...

— Buluruz tabii, dedi. Orada her şey var...

Birden bunaldığımı duydum. Çağıl - çağıl sular, orman yeşilliği, kuş cıvıltıları, serinlik, müzik, kadın kahkahaları, sıcacık toprak, doğa sessizliği öylesine doldurdu ki içimi; Ankara, kokmuş Şark hamamları gibi bunalttı beni.

Geceyi uykusuz geçirdim halde, saat 8'de uyandım. Yaprak kımıldamıyor! Çabucak bir gömlek taktım sırtıma, çıktım evden. Şu Ankara nın pazarları pek sıkıcı... Ama, çalışmadan yaşıyanlar için değil. Çünkü onlar, çoğunlukla, yazın Ankara'da bulunmazlar.

Doluştuk bir dolmuşa, Baraj,ın yolunu tuttuk. Bizden önce davrananlar kavakların, çınarların gölgesine yaymışlar seccadeleri, kilimleri. yangelmişler. Herkesin elinde bir sepet, file bir su kabı, bir çanta... Eh, bizim de var tabii. Ne olur ne olmaz diye, arkadaşın hanımı birşeyler almıştı evden.

Gazinolardan birine oturalım dedik. Birinin kapısından dalacak olduk, akşamdan kalma biri kesti yolumuzu.

— Yiyecekle girmek yasak, dedi. Dahili nizamnamemize göre, dışardan yiyecek getirilemez. Bizden herşey var.

— Ne var meselâ dedik.

Akşamdan kalma, köklüce asıldı cıgarasına, rahat rahat bir öksürdü:

— Şiş var.. Şiş... Şiş kebabı... Efendime söyleyim, yâni kuzu şiş!.. Sonra hıyar var... Domates isterseniz buluruz... Domates de var demektir.

Arkadaşın hanımı:

— Başka ne var? dedi.

Adam yine baştan aldı:

— Şiş var, hanımefendi... Yâni şiş kebabı var... Efendime söyleyim, et yemekleri... Yâni şiş kebabı var Ha.. gazoz da var...

— İyi, dedim, sizden de birşeyler alacağız tabiî... Niçin yasakmış?

Akşamdan kalmanın yanına biri daha geldi. Sözü o aldı:

— Bizim burası turistik târifeye tâbi olduğundan için... Yâni biz turistik târifeye tâbiyiz beğfendi. Onun için dışardan yiyecek getirilemez.

Arkadaş kızdı:

— Siz yine turistik târifeye tâbi olun be birader, biz şöyle oturalım da... Hem, ne biliyorsunuz elimizdekinin yiyecek olduğunu?

Akşamdan kalma, bilgiç bilgiç güldü:

— Biz biliriz beyim... Usûlü bozamayız.

Ben de kızdım:

— Yahu, dedim, bunun neresi turistik? Dört kırık sandalyayla, kuş kakasına batmış şu masalar mı turistik?

Arkadaşın hanımı:

— Galiba bu adamlar da turistik târifeye tâbi, dedi.

Döndük. Söylene söylene yürüyoruz. Akşamdan kalma da ardımızdan geliyor:

— Beyler, filenizi muhafaza ederiz. Herşey var bizde... Meselâ şiş var, şiş kebabı... Efendime söyle yim, salatalık da var, gazoz da var...

Yandaki gazinoya girdik. Aynı adam seslendi arkamızdan:

— Orası da buraya bağlı...

Gazinodan biri çıktı. Garson desem, değil. Patron desem, değil.

— Burası da oraya bağlı beyim, dedi. Dışardan yiyecek sokmuyoruz. Bizde herşey var!

Biz artık işi dalgaya dökmüştük.

— Ne var meselâ? dedim.

Adam, eliyle geniş bir daire çizdi:

— Ne ararsanız var...

— Sandalyaları, masaları mı yiyeceğiz yâni?

— Hayır beyim, estağfurullah... Şiş var, şiş kebabı, kuzu şiş... Ondan sonra, soğan var, hıyar var... Efendime söyleyim... Ekmek de bulunur!..

Arkadaş, gayet ciddî bir yüzle:

— Burası da mı turistik târifeye tâbi? dedi.

Adam, arkadaştan daha ciddî:

— Evet beyim... Ankara'nın hiçbir yerinde bu havayı, bu suyu, bu yeşilliği bulamazsınız.

— Caz var mı? dedim.

— Tâmirat bitince gelecek..

— Saz?

— Tâmirat bitmedi ki beyim...

Arkadaş bir göz kırptı adama:

— Kaz çok mu, kaz?..

Adamın ne diyeceğini anlamıştım. O ağzını açmadan ben:

— Bu kadar sulu yerde kaz çok olmaz mı hiç? dedim.

Bir başka gazinoya geçtik. Gazino demek için kırk değil, gazino dolusu tanık gerek. Ağaçların altında kırık-dökük dörtbuçuk kahve sandalyası, bir o kadar masa... Ötede tükrük köftecilerininkini andırır bir ocak, geride belki birkaç bin sandalya ölüsü. Hani, bir tutuşacak olsa, barajın suyunu yarım saatta ısıtır. Üç kişi, üç sandalyada sır-sırta koalisyon yapmış uyuyor. Birini çağırdık, üçü birden kalkıp geldi.

— Kuş kakası olmıyan birkaç sandalya verin, dedik.

Adamlar, savaş alanında yaralılar gibi dolaşıyorlar. Sonunda bir kaç sandalya bulup getirdiler. Ama, nedense ses çıkarmadılar filemize. Demek ki burası turistik târifeye tâbi değil...

Saat 13 oldu. Fileyi döktük masanın üzerine. Garson dikildi tepemize:

— Bir emriniz var mı beyim?

— Emrimizi bırak sen... Neyiniz var? dedi arkadaş.

— Her bir şeyimiz var beyim... Eyi şiş var, yâni şiş kebabı... Sonra, tomates var, ekmek var, tabak var, tuzluk var... Çatal, kaşık var.

— Soğuk biranız var mı? dedi arkadaş.

— Var amma, pek soğuk değel...

— Buz?

— Tuz çok beyim...

— Buz diyorum, buz... Buzunuz var mı?

Adam garip garip büktü boynunu:

— Bu ısıcakta buz mu galır beyim? Çayı güneşte demliyok. Şu ısıcağa baksene...

Ne saz, ne caz, ne buz... Çaresiz bira getirttik. Birkaç tabak, birkaç da marul... Boğazımız kurudukça çekiyoruz ılık birayı. Oturuyoruz, kabalarımız ağrıyor. Kalkıyoruz, hava sıcak, gidecek bir yer yok. Ya deli koyunlar gibi dönüp duruyoruz ağacların çevresinde, ya da oturup birbirimizi gıdıklıyoruz biraz gülelim, açılalım diye... Ulaaan, patlıyacağız Allahın dağında... Neyse ki birkaç masada taşınır radyo vardı da ,ikibuçuk müzik dinliyebildik. Gazinoların dışında, ağaçların altına serilmiş halk tembel tembel kımıldanıp duruyordu.

Akşam oldu, hesap istedik garsondan. Arkadaşın hanımı hesabı görünce çığlığı bastı:

— Ayol, bu ne? Bu kadarlık ne yedik biz?

— Aman sus, dedim. Bu turistik târifeye... Şu, barajın suyunu görme cezası; şu, gazinoların yıkıntısını görme cezası; şu, açık hava parası; şu, yeşillik parası; şu, çatal - kaşık; şu, kavak gölgesi parası; şu, tuzluk; şu, evden yiyecek getirme cezası; şu da kaz yolma ücreti... Herkes ev geçindiriyor hamfendi...

Garsonu çağırdık:

— Bu hesap niye böyle kabarık? dedik.

Adam utandı, ezildi, büzüldü, kıvrıldı, açıldı:

— Vallaha beyim, dedi, burası turistik târifeye tâbi...

— Eee, hani caz?

— Getirilecek... Yakında gelir...

— Peki, hani saz?

— Yakında gelecek...

— Hani yemek?

— Yakında düzene girecek, beyim

Arkadaş iyice kızmıştı.

— Yahu caz yok, saz yok, yemek yok, bu ne biçim turistik târife? Olmıyan şeyin parası alınır mı?

Adam suçlu suçlu büktü boynunu:

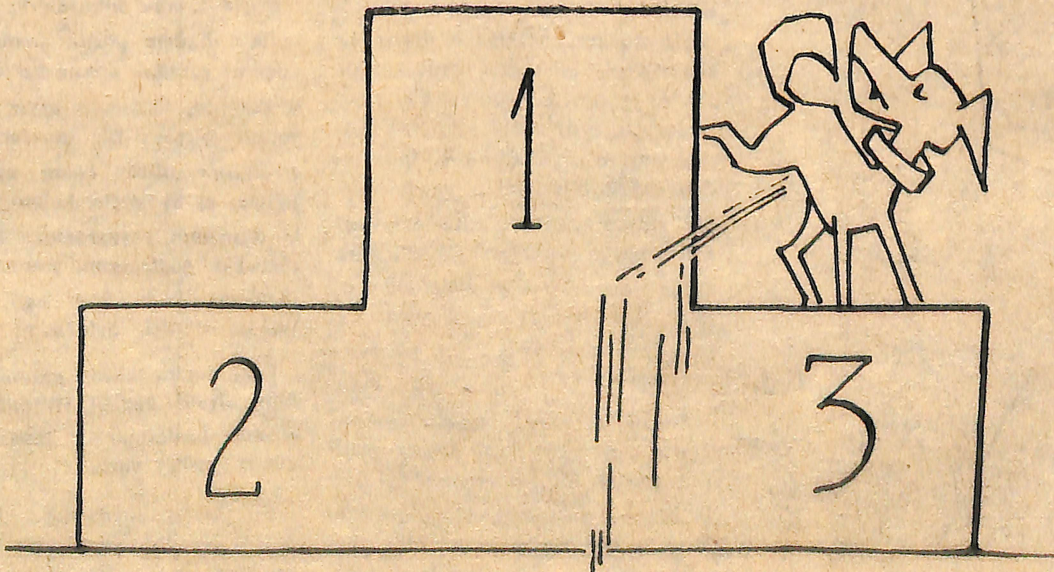
— Ne yapalım beyim, turistik...

Dayanamadım artık:

— Buna turistik târife değil, turistik hırsızlık denir, dedim.

Paraları ödeyip kalktık. Oh, tüy gibi hafiflemiştik. Daha doğrusu, yolunmuş kaz gibiydik. İlgililere hayır dualar ederek tuttuk yolu. Baraj'a bir daha gidersek, seccadeyi kavakların altına serip uzanacağız.

Hüseyin KORKMAZGİL

«Türkiye, kuduzda üçüncü geliyor!»

Parçalandılar

14 ler... 14 ler... 14 ler... Tarihîleşmişlerdi eni konu... Şimdi kendi kendilerini tarihten çıkardılar, cart diye bir sahifeyi yırtarak: 14 ler sahifesini...

Dokuzlar, beşler ordular... Kendilerini tutanları şaşı ederek, beşlere mi iltica etsek, dokuzlara mı diye...

Onlar şaşılaşa dursun, benim de romantiklikten darbe yiye yiye uzaklaşmış gönlümün bir diyeceği var... Diyeceğime ne on dörtler gücensiin, ne onları körü körüne, veya gözü açık tutanlar...

Onların yerlerinde olsam, tabiî onlar büyük adam, ben değilim... Onların yerinde olsam, bin dolar maaşla Avrupaya salınsam, çoluğumla çocuğumla, çocuklarımı birinci sınıf mekteplere yerleştirmek imkânı elime geçse ve yerleştirsem, güzel bir apartmanda otursam (fısss sıcak sulu, fısss soğuk sulu, roket gibi asansörlü), ondan sonra fiyakalı bir araba sahibi olsam, tabiî ki olduğum yerde kalmak isterim... Sonraaa, önümde büyük küçük elçilik imkânları açılsa, tabiî ki tepmem bu fırsatları... Teper miyim?.. İki yıl tatlı tatlı yaşasam, sıla hasretinden başka zorluk çekmeden!

Amma ben küçük adamım, bu günlük sebeplerden ötürü 14 lerden olsam dokuza beşe değil, kırka bölünürüm kırka... Onlar büyük adam, onlar «şu arada siyasete atılmanın, memleketin âlî menfaatlarına aykırı olduğunu gördüklerinden...»

İşte zaten büyük adamla küçük adamın farkı bu...

Toprak!

Toprağın metresini on kuruşa veriyorlarmış bazı yerlerinde Antalya'nın. Krupp tesisler kurmayı teklif etmiş, hooop: Toprağın metresini elli liraya fırlatmışlar, feza gemisi fırlatırcasına... Ve Krupp vazgeçmiş tesisleri kurmaktan...

Şimdi sevgili vatandaşlarım Antalyalılar ne kuruyorlar acaba?.. Kuru toprak üstünde hayal mi?..

Derece derece

Bir gazinoda striptiz yapılıyormuş... Eh, zaten yaz... Herkes soyunuyor, derece derece...

O gazinoda striptiz sabahlara kadar sürüyormuş, yüksek makamların arzusunca, saat, vakit gözetilmeden...

Demokrasi anlayışımız bu, derece derece...

Hangi gazinoda olduğunu söylemek isterdim, alıştıra alıştıra...

Hangi makamın arzusuyla saatlerin lâstik çeker gibi uzatıldığını da açıklamak isterdim alıştıra alıştıra...

Koçer'izm!

Geçen gün zarif bir gazeteci hanım arkadaşımın odasına flinta gibi bir delikanlı girer. Yüzü güneş ve rüzgâr yanığıdır .Burnu, havayı koklıyan yırtıcı bir burundur. Kapkara gözleri, «tehditkâr» kaşları vardır. Ceketi bir omuzundan sarkmaktadır...

Hanım, hem hanım olarak, hem gazeteci olarak ilgiyle bu «flinta» endam delikanlıya bakar.

«— Kimsiniz?..»

Delikanlı kulağına dudaklarını yaklaştırır:

«— Koçero!..»

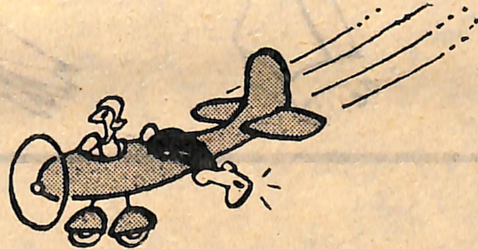
«— Ne?..»

«— Koçero!..»

İnanır meslektaşımız. İnanmıyacak ne var? İnsanı herkes, yerdeyken gökte aramaz mı bizde? Ben Koçero olsam, İstanbul'da Hilton'da otururum şu ara... Ve İçişleri Bakanı İstanbul'a uğradığında (eğer eşkiya takibinden başını alırsa) viski ikram ederdim ona Karagöz Bar'da!.. Kim olduğumu nereden bilecek?.. Her viski tokuşturduğunu tanıyor mu ki?

Dönelim bizim hikâyeye: Adamcağız Koçero çıkmamış da alelâde bir akıl hastası çıkmış!.. Durum, çok ciddi: Bakın, akıl hastaları kendilerini peygamber zannederler, Napoleon zannederler, Hitler zannederler... Akıl hastalığında bile yer etmeğe başlamış bizim Koçero!.. Nüfuzu yerinde demek! Şimdiyedek hiçbir akıl hastasının kendisini Sahir Kurutluoğlu zannettiğini duydunuz mu?..

T.H.K. «İstanbul'u havadan gördünüz mü» programı yapıyor. (Gazeteler)

YAZISIZ!

Tıpkı!

Erimiş kurşun sıcaklığında Ankara'da «zahirî» bir sükûn var. Meclis tatildeyken böyle olur hep. Sonra, herkes bu sükûndan hız almışcasına gürültüye başlar.

Birkaç gün şehirden uzaktaydım. Soruyorum: «Ne var, ne yok?» diye.

«— Hiç!» diyorlar, «Sıcak!..»

«— Sonra?» diyorum.

«— Hiç!» diyorlar. «Sahir Kurutluoğlu kurudu!»

«— Başka, başka?»

«— Davudo...» diye söze başlıyorlar.

Demek İnönü, Gümüşpala falan filânın yerini Davudo almış... Degişikliğe zaten ihtiyacımız vardı... Üstelik Davudo yakışıklı!..

Size anlatayım, adamın hapisteki halini. Bir arkadaşım oralardan geliyor:

«— Ben yakalanmazdım. Beni yakalıyamazlardı. Ben kendiliğimden teslim oldum!» diyor., büyük bir ciddiyetle...

İnanırım Davudo, inanırım. Hem ben bu stili hiç yadırgamıyorum. 22 Şubattan sonra bir «itaatsız» biraderimiz de (İnönü'nün deyimi) hemen hemen aynı lâkırdıları kullanmıştı, tam maaşla emekliye ayrılmadan!..

İşte şimdilik Ankara eşkiya hikâyeleriyle geçiniyor!

Şile cezaevi:

Birkaç gün için Şile'ye gittim... Herşeyi şirindir Şile'nin... Cezaevi bile... Tabiî nispeten...

Bahçesinde bir takım tanıdık simalar gidip geliyor, gidip geliyor. Galiba volta atmak deniyor, bu gidiş gelişe... Bunlar Harbiye'den Yassıada'ya, Yassıada'dan Kayseri'ye, Kayseri'den Şile'ye aktarılan eski politikacılar... İnşallah Şile'den de «Hürriyete» aktarılırlar...

Yan bahçedeyim. Konuştuklarını dinliyorum... Elma ağacından, ekimden bahsediyorlar... Meclistekiler de biraz elma ağacından, ekimden bahsetseler, hava ne kadar hafifliyecek... Koalisyon gibi «vahşi» âhenkli kelimenin yanında «elma ağacı» demek, ekim demek ne tatlı kaçıyor...

Jestleri gene kürsü jestleri, bütün alışkanlıklardan birden sıyrılamaz insan...

Gidip geliyorlar, gidip geliyorlar, eski zamanın kudretlileri, galiba buna volta atmak deniyordu!

Ne denirse densin... Usulca fotoğraflarını çekip, Ankaradakilere iletmek, isterdim. Amma diyeceklerini biliyorum, şimdiden: «Biz onların kapıldıkları şeylere kapılmıyacağız, aynı hataları tekrarlamıyacağız...»

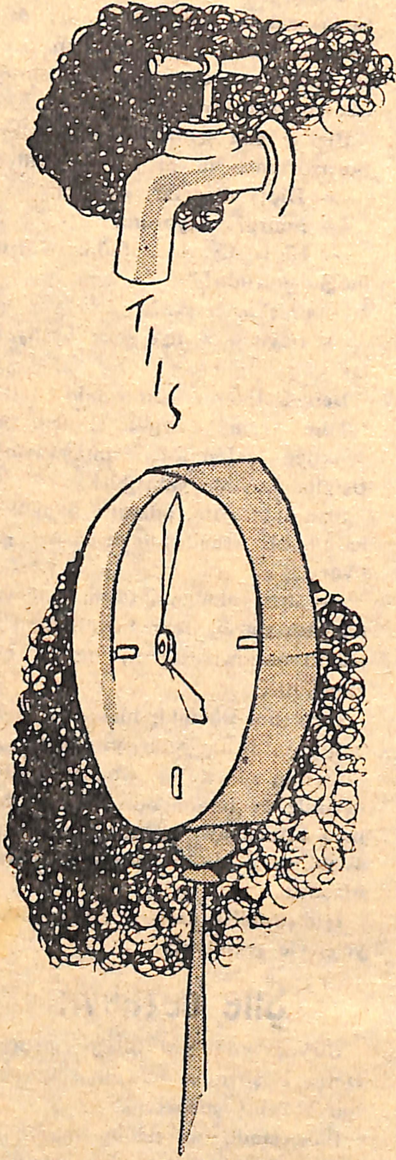
Galiba Hitler de böyle demişti, Napoleon'un Rusya seferinden kendisine bahsedildiğinde...

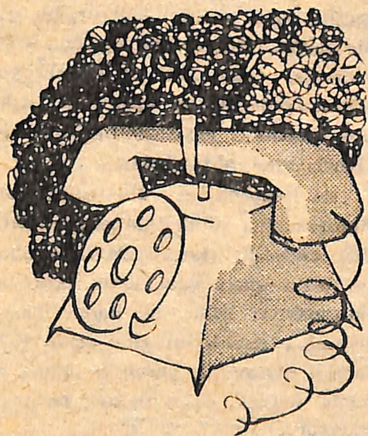
Galiba Mussolini de böyle demişti, kendisine Cesar'ın âkıbetinden bahsedildiğinde...

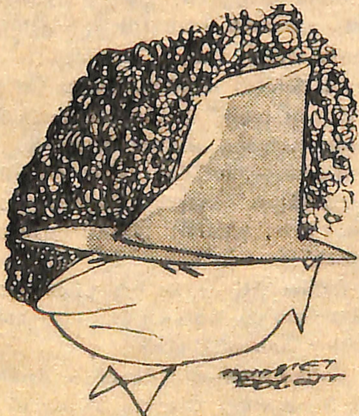
Galiba...

Nimet ARZIK

İşletmeciliğimizden:

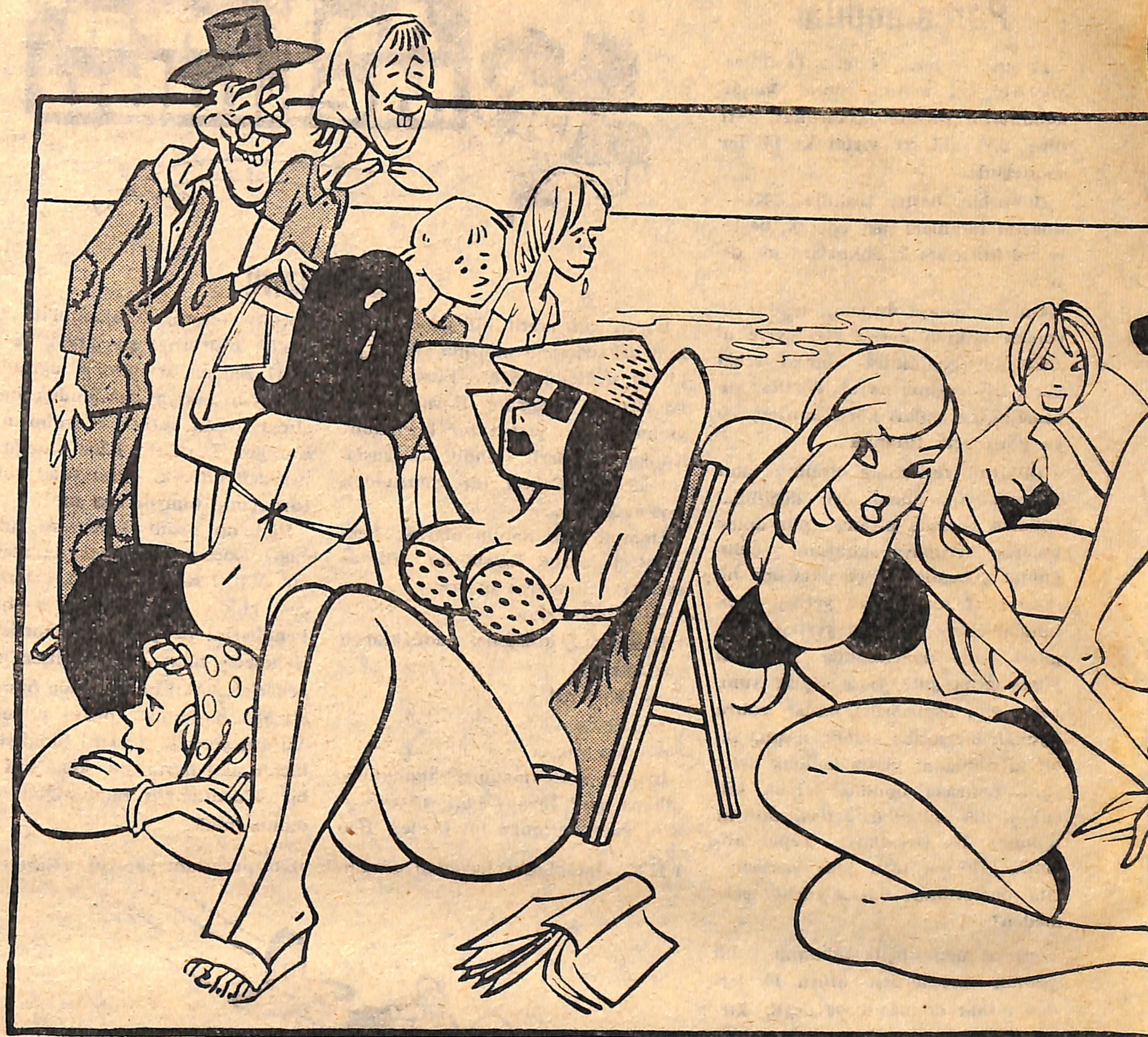

İşlemeyenler!

Bu kış etin bir kilosunu on, belki

Baba — Bakın çocuklar,

HAVA sıcak mı sıcak, işler akıntıda mı akıntıda. Üstelik birini bekliyorsunuz. Diyelim ki beklediğiniz yer bir kahve. Sirkecide, cadde üzerindeki büyük kahvelerden biri. Güneş tam karşıdan, keskinlemesine, alevden bir sütun gibi vuruyor. Size vurmuyor, kahvenin tam göbeğine vuruyor ama, vuruyor ya!

Burada, bu hamamı hatırlatan kahvede beklemek zorundasınız.

«Niçin?» mi?

Çünkü birisi gelecek, para getirecek. Parayı alınca soluk soluğa koşacaksınız ev sahibine. Üç aylık kirayı verirken adamın uflayıp puflamalarını, bir daha tekerrür ederse bu seferki gibi beklemeyip mahkemeye başvuracağını, hatır matır saymıyacağını sıralıyacak, biliyorsunuz. Ve bunları, alevden güneş sütununun kıyısında, kırmızı bir yaylâ testisi gibi, ılı kılık sızarak düşünüyorsunuz. Bu kadar mı? Yoo... Elektrik, su makbuzları kafanızdan geçiyor. Kömür, odun geçiyor, alacağınız para geçiyor. Borcunuzla alacağınız başbaşa. Başbaşa ya, beklediğiniz adam gelirse, para getirirse... Getirmezse yandınız. Cebinizde tamı tamına bir tek lira var. Beklediğiniz gelmezse... Çünkü daha çok da son yıllarda, beklenenler —bütün iyi niyetlerine rağmen— gelmiyorlar. Gelseler bile, getirmeleri gerekeni getirmiyorlar, hiç olmazsa tamı tamına getirmiyorlar. Onun için, beklediğiniz adam bütün iyi niyetine rağmen gelmez, gelemez, gelse bile getiremezse... Öyle ya, ölümlü dünya. O da insan, can taşıyor. Karşıdan karşıya geçerken herhangi bir taşıt kazasına uğrayabilir, bonolarını kırdıramamış olabilir. Daha kötüsü, kırdırmıştır da şeytana uyup paraları gece Beyoğlu pavyonlarından birinde deve yapmıştır. Velhasıl her şey, ama her şey olabilir.

Tam bu sırada patavatsız bir dost paldır küldür geldi:

— Vaay âbiciğim, merhaba!

«Dost» dedim ama, söz gelişi. O beni gerçekten sever mi bilmem. Ben onu sittin sene görmesem aklıma da gelmez, sohbetinden uzak kaldım diye yerinmem. En azından var bir doksan kiloluk. Yağ tulumu. Başladı mı dırdıra altı lâmbalı radyo halt etmiş!

Oturmadan:

— Kahveci oğlum, diye bağırdı ocağa. Yap âbiden bir orta şekerli bana!

Öp babanın elini. Cebindeki paralar zaten sayılı. Az önce bir kahve içmişsin. Şimdi bu da içiyor. Ellişerden yüz. Bir tanıdık daha gelir de asıl beklediğin gelmezse, Sirkeci'den Beyoğluna nasıl, neyle çıkarsın? Sirkeci neresi, Beyoğlu neresi!

Beyde

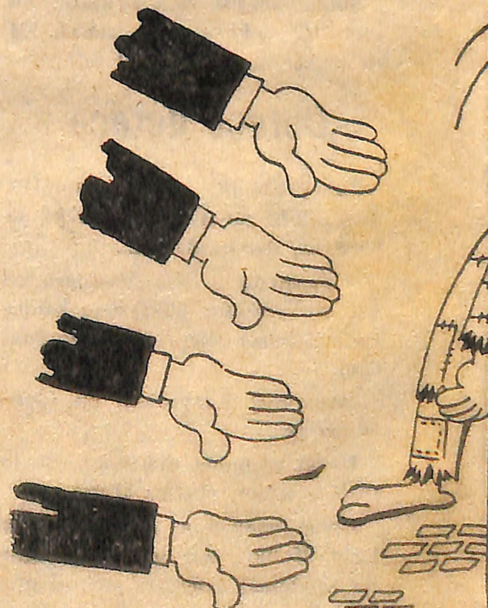
— E, anlat bakalım, nasılsın? İyi misin?

Böyle soruları oldum bittim sevmem. Farzet hiç iyi değilim. Hastayım, yahut yuvarlak hesap bir binliğe ihtiyacım var. Çare olabilecek misin?

— Nasılsın, iyi misin dedik birader...

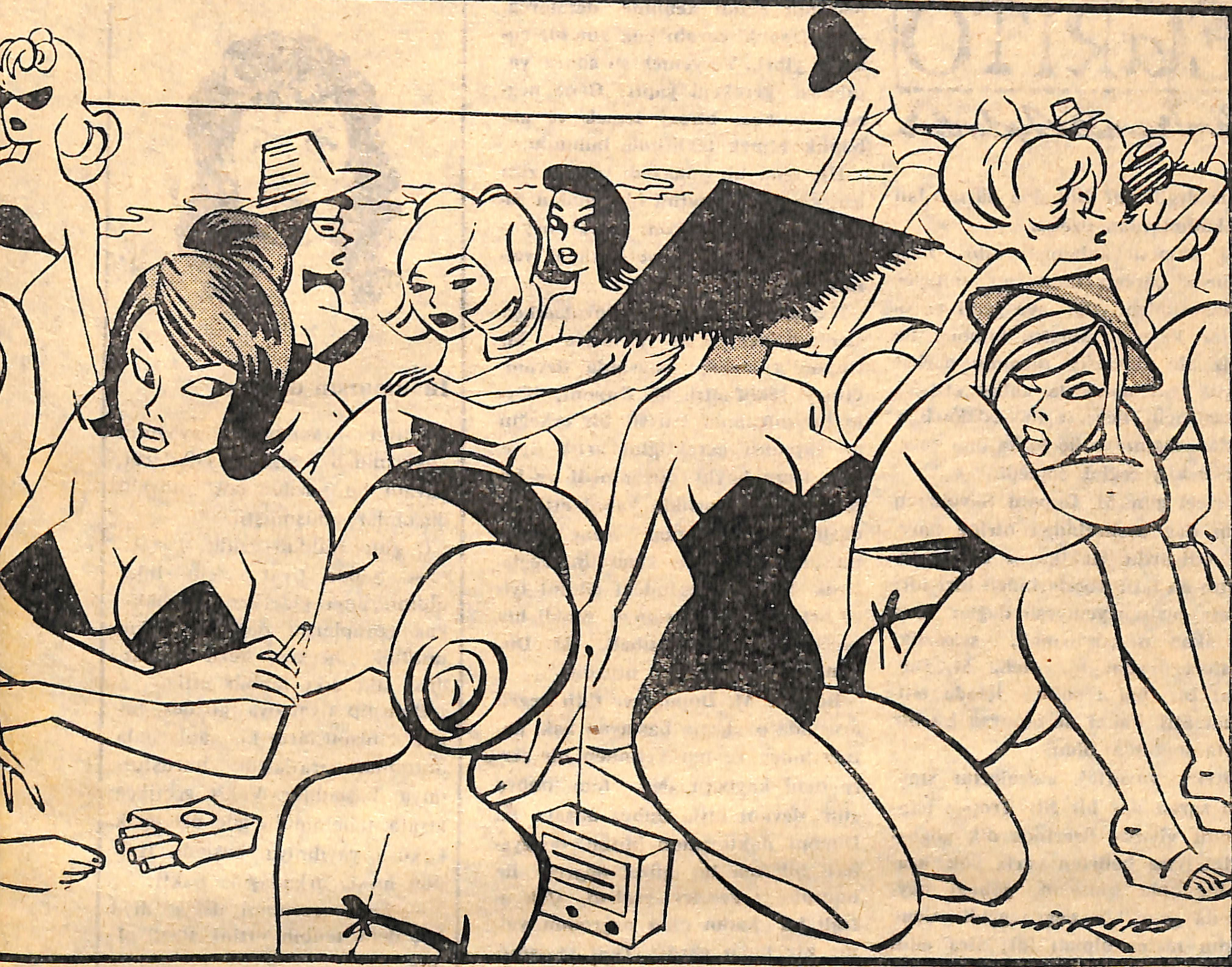
OR

KE

Sekiz vergi kanunu d

on beş liraya yiyeceğiz. (Gazeteler)

...kın... Gözleriniz iyice doysun!

...n al!..

AN

IAL

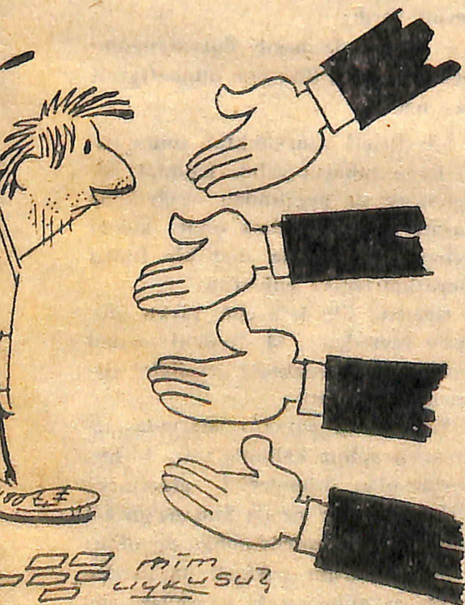
— İyiyim.

— Ağız ucuyla iyiyim olmaz. Sorsana bana sen nasılsın diye?

— ......?

— Sormazsın ya. Sorarsan günaha girersin, sorma. Ne yapalım oğlum, sizin mangırınız varsa bizim de Allahımız var!

— Kimin mangırı var?

...hazırlanıyor!... (Gazeteler)

— Senin, sizin, sizlerin. Cıgara versene!

Yarım paket Bafra'yı önüne koydum. Bir tane aldı:

— Kibrit?

Çaktım, yaktı. Paketle birlikte kibriti aldı, cebine soktu:

— Cıgaram da yoktu. Param yok ki cıgaram olsun. Yarım paket cıgaranı aldım diye sağda solda dedikodu yapmazsın herhalde... Valla istersen yap. Ayıp denen bir şey var. Sen ayıbı düşünmezsen bana göre hava hoş!

Kahvesi geldi. Gürültülü bir höpürtüden sonra:

— Ooooh! dedi. Siyasî havayı nasıl buluyorsun?

— Ne gibi?

— Ne gibisi var mı? Siyasî hava işte. İnönü bu gemiyi yürütebilecek mi dersin?

— Kimbilir?

— Nasıl kimbilir?

— Kimbilir'in nasılı olur mu? Zaman gösterecek.

— Zamanın göstereceğini hep göreceğiz, herkes görecek. Mârifet ileriyi vaktinden önce görmekte. Vaktinden önce göremedikten sonra neye yarar senin okumuşluğun?

Yeni bir höpürtü.

— Talât Aydemir'in tevkifine ne dersin?

— Bir şey diyemem henüz. Yargılanmadan önce...

— Ya on dörtler?

— Onu da gazetelerde okuduğumuz kadar biliyorum, herkes kadar.

Ard arda, sinirli sinirli yudumladıktan sonra fincanını çalkalayıp telveyi tepesine dikti. Sonra:

— İş yok sende, dedi. Ben de seni...

— Evet?

— Aklı başında biri sanırdım!

Kalktı. Kahve ocağına seslendi:

— Oğlum kahveci, kahvenin mangırını beyden alırsın!

Çıktı gitti.

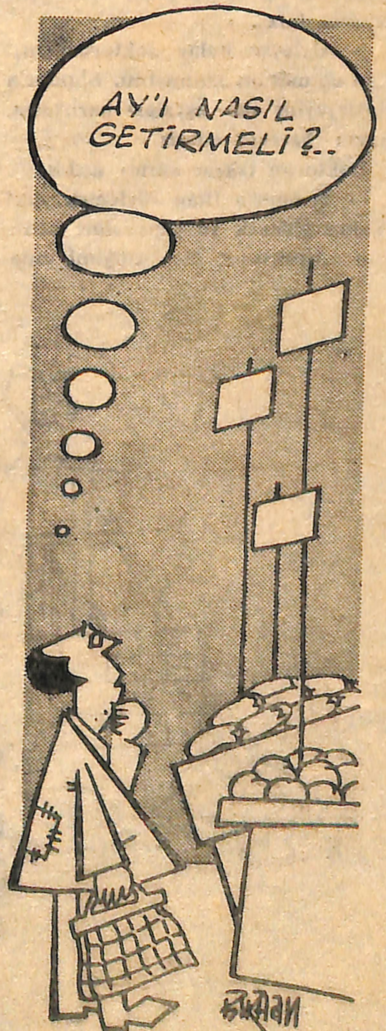
*

Hürriyet meydanı

Okudunuz mu?.. Eski Beyazıt, yeni Hürriyet Meydanı yine mimarsız, yine parasız ve... Yine plânsız kalmış!

Gazetelerin yazdığına göre, plânı hazırlayan zat meydanda yokmuş!.. Ama siz diyeceksiniz ki: «Meydan var mı?..» Doğrusunu isterseniz, meydan da meydanda yok!

Bana kalırsa, biz mimarı, plânı, tahsisatı değil, önce şu kaybolan meydanı bulalım!

NEGRO NEGRITO

ÇEVİREN: Semiramis Aydınlık

M. DUPONT, Paris'in meşhur tüccarlarından biri idi. Genç güzel bir karısı, iyi bir işi ve hayli serveti vardı. M. Dupont kırk beş yaşına kadar gelmiş bulunuyordu; bir erkek için çok fazla sayılamıyacak olan bu rakam M. Dupont ve onu tedavi eden aile doktoru için önem göstermeğe başladı; zira M. Dupont o yaşa kadar durmadan dinlenmeden çalışmış, serveti kâfi miktara gelince de kalkıp yirmi yaşında bir genç kızla evlenmişti. Son yıllarda, bazı acaip sesler çıkaran eski motorlar gibi olmadık ârızalar göstermeğe başlayınca, doktor, steteskopu boynuna asılı, eli çenesinde, kaşları çatık:

— Bu böyle olmaz M. Dupont, demişti. Dinlenmeğe ihtiyacınız var, yoksa ne çalışmağa ne de evlilik hayatınıza devam edebilirsiniz...

Bu korkutucu ihtar M. Dupont üzerinde gerekli tesiri gösterdi:

— Aman demeyin doktorcuğum, dedi; neyim var benim, hem de daha bu yaşta?..

-- Bir güzel istirahate ihtiyacınız var, işte o kadar; derhal bir dağ oteline gidip en aşağı üç hafta dinleneceksiniz...

— Öyleyse kolay doktorcuğum; ben de mühim sanmıştım. Simone'a söyleyeyim de eşyaları hazırlasın, yarın hareket ederiz.

Doktorun tekrar suratı asıldı:

— Simone'a filân söylemek yok! Yalnız gidecek ve yapayalnız istirahat edeceksiniz. Ne dediğimi anladınız değil mi? Bilhassa karınızdan ve kadınlardan uzak...

M. Dupont anlamıştı tabii. Başı önünde çaresiz doktorun muayenehanesinden çıkıp eve geldi ve olanları karısına anlattı. Simone ne eşsiz bir kadındı; durumu derhal büyük bir anlayışla kabul etti ve kocası için her türlü fedakârlığa katlanacağını ve üç hafta onu severek bekliyeceğini söyledi.

Ertesi gün M. Dupont Savoie'nın şirin dağ otellerinden birine hareket ediyordu. Hakikaten burası tabiatın en lâtif köşelerinden biri idi; etrafı çeviren yemyeşil dağlar, ilerde akan ufacık ırmak, sessizlik, konforlu rahat bir otel... M. Dupont bir hafta sükûn içinde istirahat etti. Fakat ne olduysa bu bir hafta sonunda oldu.

Otele, yuvarlak kalçalarını sımsıkı saran dar bir St. Tropez pantalonu giymiş, üzerinde dik göğüslerini iyice belirten varla yok arası bir blûz bulunan, göbeği meydanda genç bir negro geldi. Genç kadın melez olmalı idi; zira cildi sütlü kakao gibi buram buram tüten bir kahverengilikte, saçları düz ve simsiyahtı.

Bir haftadır iyice dinlenen ve bu şahane sükûnetten biraz canı da sıkılmağa başlamış bulunan M. Dupont ister istemez bu güzel mahlûkla ilgilendi.

Kadıncağız çok yalnız olmalı idi... Tıpkı kendisi gibi. Sonra o akşam yemeğe indiği zaman tam karşısındaki masaya geçmiş ve inci gibi beyaz dişlerini gösterip, gülerek selâm vermişti. M. Dupont doktorun sözlerini hatırlamakla beraber böyle bir durumda bir erkeğin, hele bir Parisli erkeğin ne yapacağını kendi kendine defalarca sordu; sanki cevabı çok zor bir sualmiş gibi!.. Ve yemekten sonra yapılması gerekeni yaptı: Genç negroya beraber birşey içmek ve ahbaplık etmek teklifinde bulundu.

Hiç fena bir maksadı yoktu, zira bir yandan sıhhatini bir yandan Simone'u düşünüyordu. Fakat negro o kadar sıcakkanlı ve o kadar yalnızdı ki...

Kadehler birbirini kovaladıkça samimiyetleri arttı ve negro M. Dupont'a içmeğe odasında devam etmeyi teklif etti. M. Dupont, böyle bir durumda Parisli bir erkeğin ne yapması gerektiğini artık öyle pek uzun boylu düşünmedi ve bu teklifi minnettarlıkla kabul etti. Odasına çıkar çıkmaz genç kadın müsaade istedi ve kıyafetini değiştirdi. Kakao rengindeki cildini iyice ortaya çıkaran saman renkli bir gecelikle gayet lâubali, M. Dupont'un yanına gelip oturdu.

Böylece M. Dupont ve tatlı negro arasında o akşam başlayan aşk, hararetinden ve hareketinden bir zerre dahi kaybetmeden tam onbeş gün devam etti. Onbeş akşam M. Dupont doktorunun bütün tavsiyeleri hilâfına bu güzel negrito ile unutulmaz geceler geçirdi. Çok ateşli bir kadın olan negronun yalnız bir huyu vardı: Tam sevişmelerinin en hararetli anında M. Dupont'dan saçlarını çekmesini isterdi.

Bu tatlı hayat onbeş gün devam ettikten sonra ayrılık saati geldi çattı. Sevgililer ilerde birbirlerini tekrar bulacaklarına yeminler ederek ayrıldılar; biri karısına, diğeri nişanlısına geri döndü.

M. Dupont, doktorunun tahminlerine uygun bir durumda, pür sıhhat Paris'e avdet edince eşi, dostu, akrabaları, karısı pek sevindiler. Bilhassa doktor bilgiç bilgiç başını sallayarak:

— Gördünüz mü? dedi. Ben size tavsiyelerimi tutmanızı söylerken yanılmamışım. Şimdi kendinizi yepyeni bir enerji ile dolu hissediyorsunuz değil mi?

M. Dupont yerinde duramıyarak cevap verdi:

— Hem de nasıl doktorcuğum, hem de nasıl. Size çok minnettarım doğrusu.

Misafirleri uğurladıktan sonra karı koca nihayet yalnız kaldılar. Simone'un da negritodan aşağı kalır tarafı yoktu. Yalnız onun kakao rengini Simone'da mat bir fildişi beyazlığı temsil ediyordu.

Karısını ilk defa çok farklı gözlerle seyreden M. Dupont ondan bilhassa sarı renkteki geceliğini giymesini rica etti.

Karı koca yatak odalarında tamamen yalnız kaldıkları ve birbirlerine olan özlemlerini gidermeye çalıştıkları bir sırada Simone'un kocasına şöyle mırıldandığı duyuldu:

— Saçlarımı çekmek de nerden çıktı sevgilim; tıpkı negro'lar gibi sevişiyorsun...

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

İnanmazsın diye!...

Bütün arkadaşları ayağının kokusundan şikâyet ederlerdi. Zavallı bu yüzden çok müşkül durumlar adüşmüştü.

O gün Haldun geldi.

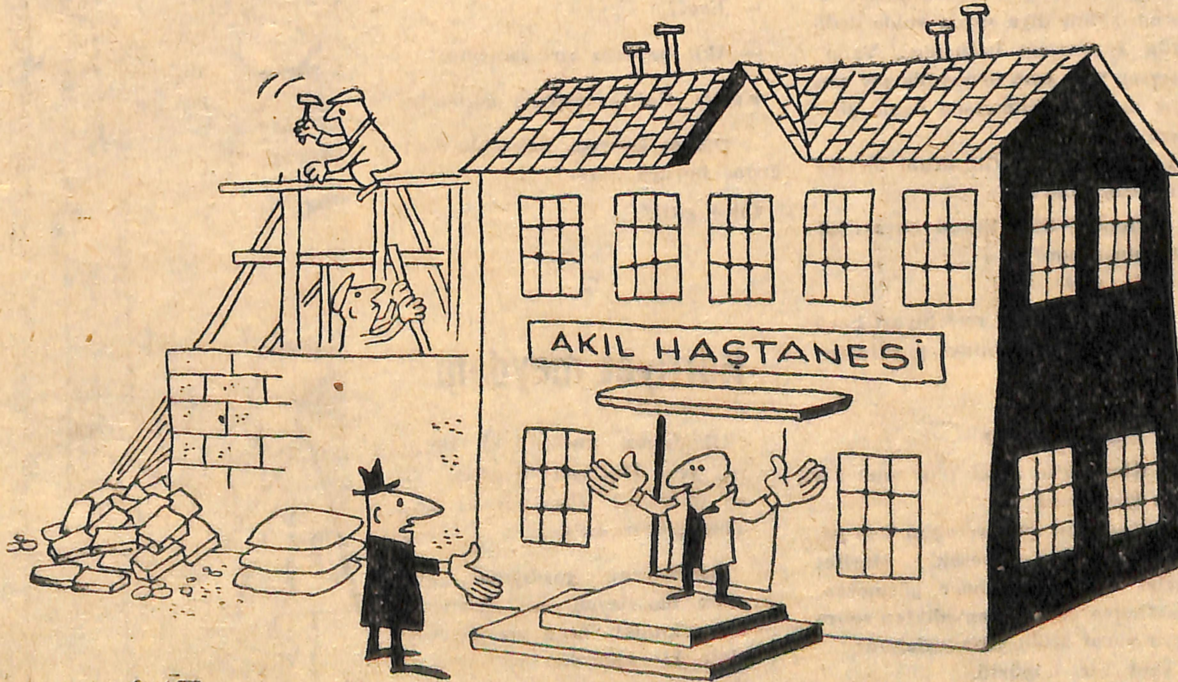
— Şaban tiyatro için bilet aldım, ama giderken muhakkak çoraplarını değiştir. Sakın unutma, herkese rezil oluruz, diye sıkı sıkı tenbih etti.

Buluşup tiyatroya gittiler, henüz oturmuşlardı ki, yanlarında oturanlar suratlarını buruşturmıya başladılar. Vakit geçtikçe etrafa tahammülü güç pis ayak kokusu yayılmıya başladı. Haldun hırsla arkadaşına baktı:

— Sana çorabını değiş diye kaç defa tenbih ettim. Rezil olduk.

— Vallahi değiştim. İnanmazsın diye kirli çorapları cebime koydum.

Lâmia KAYA

— Hayrola, hastaneyi genişletiyor musunuz?
— Evet, İstanbula 22 bin telefon daha veriliyormuş da...

MİLLETLER GÜLÜYOR

Yerinde karar!

Genç kıza av hâtıralarını gösteriyor, bir yandan da övünüyordu. Bir ara yerde serili duran bir ayı postunu işaret ederek:

— En tehlikeli avlarımdan biri de bu idi... dedi. Arktiklerde bu kutup ayısı ile burun buruna geldiğim zaman öyle bir durumda idim ki derhal karar vermem gerekiyordu: Ya ayı, ya ben ölecektim...

Genç kız takdirle başını salladı:

— Çok yerinde karar vermişsiniz, tebrik ederim, zira muhakkak ki en iyi posteki ayıdan olur!..

Soyuldum!

Esasında mazbut bir aile babası idi. Fakat kırk yılda bir felekten kâm almak istemiş ve evine hayli geç bir saatte dönmüştü. Parmaklarının ucuna basarak içeri girdiği halde karısı uyandı ve bir yaylım ateşi açtı. Bütün söylenenleri sineye çeken adamcağız tam soyunup yatağa gireceği sırada karısı son bir çıkış yaptı:

— Jack şortun nerede?

O zamana kadar şâkin duran Jack hakikaten şortsuz olduğunu farkedince:

— Alçaklar! diye bağırdı; beni soymuşlar!

Sakinlik!

Sinemada yangın çıkmıştı. Herkes korkudan dışarıya fırlıyor, çıkamıyanlar sağa sola koşuyordu. Bir adam elleri ceketinin ceplerinde, salına salına içeri girdi. İlk karşılaştığı adama sordu:

— Ne oluyor burada?..

— Yangın var..

Adam soğuk soğuk ilâve etti:

— Bunu ben de biliyorum bak hiç telâş gösteriyor muyum. Evden yangını gördüm. Banyodan çıkıyordum, giyindim. Hatta, iyi yakışmadığı için gömleğimi ve kravatımı değiştirdim..

Gülme sırası karşılayana gelmişti. Sakin adam sordu: «Ne gülüp duruyorsun?»

— Hiç beyefendi, pantolon giymeyi unutmuşsunuz da!..

Aşk meleği!

Amcası, yeğeninin gidişatını hiç beğenmiyordu. Bir gün yanına çağırıp konuşmak lüzumunu hissetti:

— Oğlum, senin bu halin ne olacak? Yedinci defadır nişanlanıyorsun, insan sevince bir kere sever; sen bu yedi aşkı nasıl izah edeceksin?

Delikanlı omuzlarını silkti:

— Amcacığım aşk meleği bana ok yerine makinalı tüfekle ateş etmiş olmalı...

— Bu resimde onun en güzel tarafı görünmüyor... Cadillac'ı çıkmamış!

— Bu Amerikalılarla alış veriş yapılmaz artık... Şu sarışın karıya 500 varil petrol istiyorlar!

Elleri

Mürebbiyesi küçük Margie'yi dâvetli olduğu partiden alıp eve götürecekti. Elinden tutup karşıya geçirirken:

— Aman Yarabbi diye söylendi; Margie ellerin ne kadar sert böyle!

Küçük kız istifini bozmadan cevap verdi:

— Elbette; eldiveninizin içinde beş çikolata, üç çörek, bir gofret ve leblebi dolu olsa sizin eliniz de öyle sert olur.

★

Vaat

Babası çok neşeli bir şekilde hastaneden döndü ve küçük Gilbert'i kollarından tutup havaya zıplatarak:

— Haberin olsun dedi; sana yarın küçük bir kızkardeş getiriyorum!..

Küçük oğlan müthiş bozularak cevap verdi:

— Olmaz baba, olmaz; sen bana küçük bir köpek vaadetmiştin hani ya!..

Kusur!

Genç bir deve evlenmek istiyordu. Arabuluculuğu ile tanınan diğer bir deveye başvurdu. Bu deve:

— Ah, ah! dedi. Tam sana göre bir genç kız var elimde, nefis bir parça, ama ufak bir kusuru var...

Deve sordu:

— Nedir bu kusur?

— Hafifçe kamburu var sırtında!..

★

Hatırlatıcı levha

Hayli lüks ve pahalı bir otele inip birkaç gün geçiren Mr. Smith hesabı ödedi, eşyalarını toplayıp çıkarken duvarda müşteriler için yazılmış şöyle bir levha gözüne ilişti: «Otelimizde bir şeyiniz kaldı mı?»

Bunun üzerine otel kâtibine dönen Mr. Smith:

— Bu levhayı yanlış yazmışsınız, dedi; bunun yerine «Cebinizde bir şeyiniz kaldı mı?» demeliydiniz.

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

— 35 —

Çayır, Kızıltoprak, Çamlıca Panorama gibi karşıda; arka pencerelerden Fenerbahçe, Kalamış koyu, tabak gibi görülüyor.

Musluklarında, gusülhanesinde, mutfağında, şarıl şarıl kumpanya suyu; ayrıca frenk tulumbalı sarnıç; bir dönüme yakın bahçe. Bahçede dut, erik, kayısı ağaçları; ön tarafta, lâvantinli, lübyeli çiçek bahçesi; hattâ 20, 30 kütük bağı, asma çardağı bile var.

....

Ebuzarif beye (peki) deyinciye kadar ne çektiğimi ben bilirim. Kaç kere karar veriyor, kaç kere vaz geçiyordum.

Kanarya, karşıma geçip beni yumuşatınca, razı olup susuyordum; hatun sevine sevine odadan çıkarken:

— Ayşe hanımcığım gitme, Allah aşkına vazgeçelim, ben bu işi yapamıyacağım, üstesinden gelemiyeceğim! diye arkasından haykırıyordum.

Bir hafta, bu şekilde, salladım durdum, kırk dereden su getirdim. Daha ziyade uzatmanın doğru olmadığını ben de bilmiyor değildim. Bir an evvel ne denilecekse denilmeli, ne olacaksa olmalı idi.

Cumartesi günü, Kanarya bir aralık ortadan yok oldu. Bana duyurmadan hazırlanıp sokağa fırlamış.

Meğerse bir akşam evvel, Abdülgaffar ağa ile haber göndermiş, arabayı istetmişmiş.

Ayrılık çeşmesindeki çınarın ilerisinde, Ebuzarif bey de faytona binmiş, Uzunçayıra doğru çektirmişler, işin her tarafını halletmişler.

Kanarya, oynaya oynaya eve dönmüş, hemen boynuma sarılarak, koynundaki keseyi göstermişti.

— Enişteye, Agavniye pek açılmıyalım, har vurup harman savurmıyalım! diyerek usulcacık göğsündeki çıkını gösteriyor, taşınma masrafı olarak verdi, diyordu.

Çıkının içinde tam 40 altın.

Har vurup harman savurmıyalım amma Kâmil beyin dört aylık ev kirasını vermek mecburî. Vermesek çingene herif hem ağzını açacak, hem de eşyaları salıvermiyecek... Çarnaçar, 12 lirayı sayıp çenesini kapattık.

Sütçü ile ekmekçiye, alelhesap birer lira bıraktım. Üst tarafını ne zaman olsa alırlar. Hünkâr imamındaki bakkalla kasabın defterlerinden de yüz ellişer kuruş sildirdik.

Deli İbrahim edepsizini görürsem, altı mecidiyeden altı para fazla vermiyeceğim. Şimdiye kadar bekledi ya, beş on gün daha sabretsin, kaçmıyoruz...

Bir noktaya fevkalâde memnun olmuştum; benden ziyade de Kanarya seviniyordu.

Ebuzarif bey, bitişik köşkte yapayalnızmış; yani ailesi, mailesi Şamda imiş; bir hizmetçi, bir uşak, bir aşçı, bir arabacı ile oturuyormuş. Esasen çoluk çocuğunu da İstanbul'a hiç getirtmezmiş.

Köşkünün yanındaki evi bize peşkeş çekmede haklı.

Kanarya diyordu ki:

— Böyle olduğunu duymıya idim, arabın teklifini hiç kabul eder miydim? Dert eksikmiş gibi bir de akarap karıları üstümüze üşüşsünler; saçsaça, başbaşa gelelim, Kuşdiline, Yoğurtçuya rezili bednam olalım...

İki gündür hâlâ yerleşemedik. Ortalığı silip temizlemek için, Agavninin canı çıktı. Ayşe hanım: (Bu yaşa geldim geleli bu kadar yorgunluk görmedim) diyor. Enişte, delikanlıları gölgede bırakacak derecede çalıştı; hâlâ da ayak üstünde.

Eşyaları yükletti, arabaların yanından yürüdü, hamalların başından ayrılmadı. Zavallıcız, aynalı dolabımı, lâvabomu, karyolamı, bir tarafından kendi tutmadan, kimseye teslim edemedi.

— Eski toprak başka vesselâm. 48 saattir dört döndüğü halde yine neşesinden durulmuyor; beyitler, kıtalar okuya okuya, maniler, gazeller mırıldana mırıldana iş görüyor.

Gözünü boyamak için, Kanaryanın teşvikiyle, akşamları biraz rakı aldırtıp tepsisini hazırlatıyorum; handiyse sakalını süpürge edecek.

Dün akşam, Agavni yatak odamın camlarını silerken: (Hacı bey bu tarafa bakıyor) deyince pencere önünden kaçmıştım. (Agavni, Ebuzarif beyin ismini beceremediğinden Hacı bey diyor.)

Kanarya hemen bahçeye koştu. Ara telin yanında Ebuzarif beyle görüşmüş; demiş ki:

— Toplanma, taşınma yorgunluklarına can mı dayanır? Yavrum, yine serilip yattı; aklımız başımızda yok. Zavallı enişte bey, gece yarısı sokaklara fırladı; lokman ruhu, melise ruhu bulacağım diye eczane eczane koştu, koca Kadıköyünü çark çevirdi.

Ayşe hanım karşımda nefes nefese:

— Öp bakayım elimi, yine işin oldu. Kahve içmeğe geldiydi, gele cekti yok, birkaç gün rahatız! diye kahkahalar atıyor, göğsüne vura vura ilâve ediyordu:

— Sen beni ne zannettin, şeytanların agababasını önüme oturtur da kulağını çeke çeke ders okuturum. Sakallının öyle bir ağzından girip burnundan çıktım ki sorma... Nanemollalar gibi boyuna hastalık, boyuna namizaçlık derken herif seni nazlı hanımın büzme çarığı zannedecek, yahut, derdi nedir diye içine vesvese girecek... Ben budala mıyım, hemencecik dedim ki: Kızımızın sıhhatçe maşallahı vardır, Allaha bin şükür aslanlar gibidir. Bir yerinden uf dediği, tu tu, tahtaya vurayım, vaki değil. Onunkisi sinir buhranı; hakkı da yok mu?.. Biçare gün mü gördü, oh mu dedi?.. Kanı kaynar civanken, tek başına kukumav gibi ömür geçir, gençliğini kütah et; sonra sinirli olma, bu mümkün mü?.. Yoktan şeyleri kuruntu ediyor, üzülünce de derhal başına kan çıkıp gözlerinin altı berериyor; içine bir baygınlık çöküp, arkasında ne var ne yok fırlatarak, çırıl çıplak kendini yatağa atıyor.

Bu sözleri dinlerken, memnuniyetinden Ebuzarif beyin ağzı bir karış açık kalmış; (Fetebarekâllah!. Fetebarekâllah!..) diyerek, koca diliyle bıyıklarını yalayıp dururmuş...

4 Haziran

Ebuzarif beyin bütün ömrü, bahçeden odamın penceresine bakmakla geçiyor.

Kanarya, dün gecedenberi, ellerime uzanıp uzanıp yalvardı.

— Hiç değilse bir lâhza pencereden görün, aşinalık edip biraz gülümse... diyor.

Brizbizin arkasında katılacaktım.

Ebuzarif bey köşkünün gerilerinde ne kadar taflan, mazı varsa hepsini kökleriyle çıkartmış, ön taraflara diktiriyor. Maksadı, bahçenin ve ara yerdeki telin dere cihetinden görülmemesi.

Kanaryanın ısrarına artık dayanamadım. Brizbizi açıp pencerenin önüne oturdum.

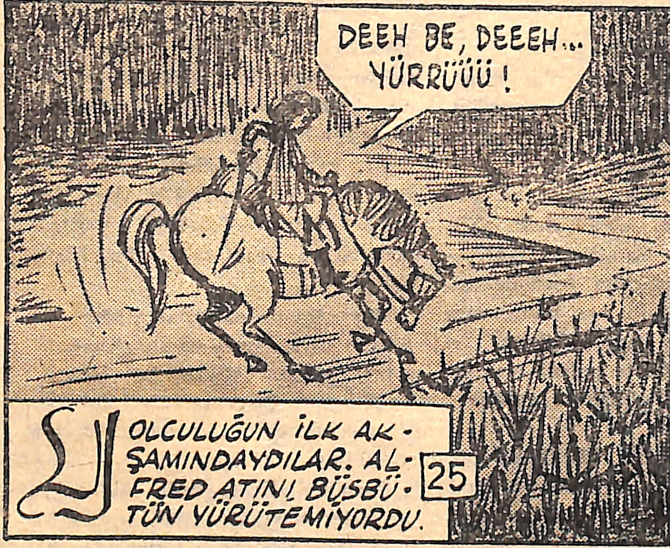
Evvelâ beş on dakika, Ebuzarif beyi görmemezliğe geldim.

(Devamı var)

Kuduz vak'alarında Türkiye dünyada üçüncü geliyor... (Gazeteler)

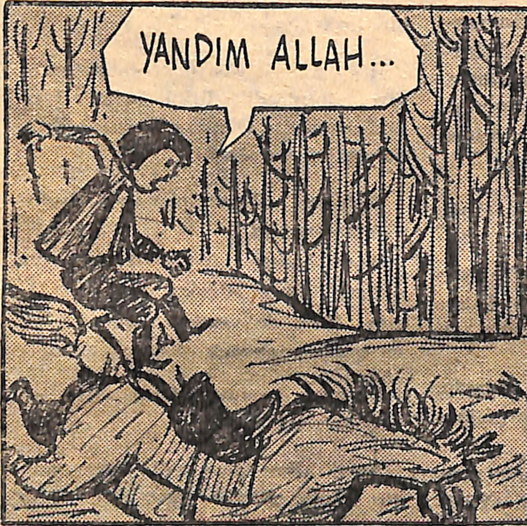
bir çalgıcının seyahati

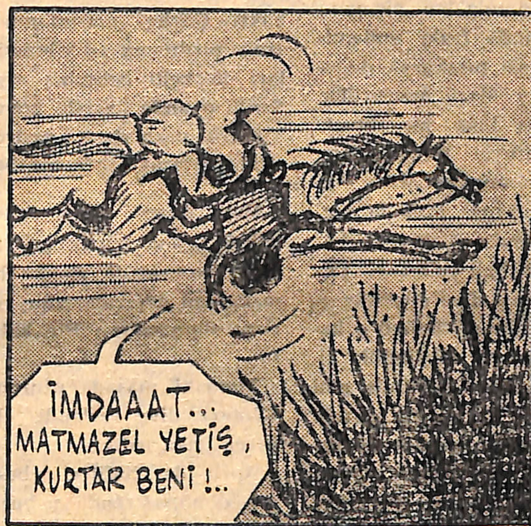
çizen: BÜLENT EREN

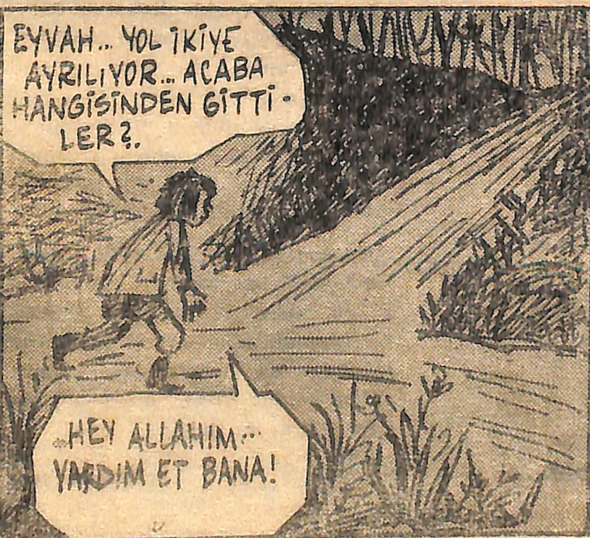

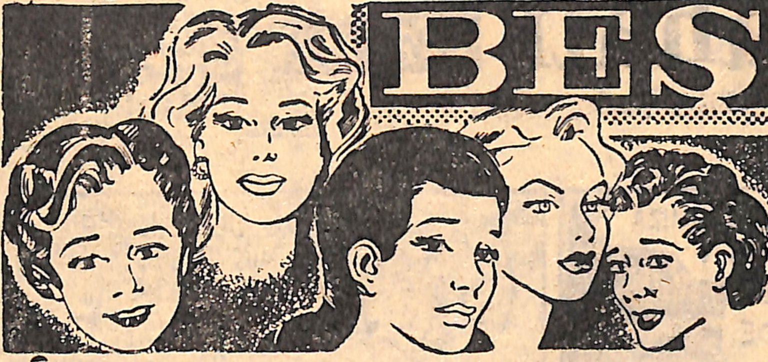

BEŞ Genç Kız

Yazan: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SUVEREN

— 48 —

«— Mr. Rice'a da dâvetiye gönderdim.» Çapkın çapkın güldü. «Eğer o gelecekse, o zaman seni de beraber getirir. Ama senin bir sevgilin varsa, o zaman düğüne onunla beraber gel.»

Caroline, «Sevgilim filân yok,» dedi.

Mary Agnes, «Birini bulursun,» diye cevap verdi. «Üzülme.»

«— Üzüldüğüm yok anneciğim.»

Parmaklarındaki tuzu yalayan Mary Agnes, «İşte bu tavrını beğendim,» diye gülümsedi. «Bravo. Bizim yaşımızdaki kızların çoğu sevgili[illegible] yok diye endişelenirler. Hiç evlen[illegible]eceklerini zannederler. Gülünç bu Bizden beş yaş büyük kızlara bir bak. Hepsi de evli.»

«— Hepsi değil. Tanıdıklarımın çoğu hâlâ bekâr.»

«— Sahi mi? Çok mu çirkinler?»

«— Bilâkis. Çoğu gayet hoş, hem de şık. Üstelik gayet iyi işleri de var.»

Mary Agnes sanki derin ve esrarengiz bir söz söyliyecekmiş gibi gözlerini açmıştı. «O halde onların psikolojisinde bir bozukluk var.

Caroline gülmemek için dudaklarını ısırdı ve Mary Agnes'in kadehinin boş olduğunu görmesi için de kaldırarak, «Gideyim, bardağımı doldurayım,» dedi. Sonra bar vazifesi gören masaya doğru koştu. Bütün bu konuşma ne kadar da gülünçtü. Mary Agnes birini yakalıyabildiği için bir hayli gururlanıyordu. Caroline'e de maceraperest, güzel fakat evde kalmış bir kız nazariyle bakmaktaydı. Mary Agnes'in sözlerini hatırladıkça gülmek istiyordu. Fakat nedense bu sözler onu üzmüştü de. Her zamanki gibi sözleri iki taraflı alıyordu o. Bir taraftan bu sözlerin onu üzmesinin gülünç birşey olduğunu düşünüyordu. Henüz yirmi iki yaşındaydı, Üniversiteden çıkalı iki sene olmuştu. Ve muhakkak ki günün birinde o da evlenecekti. Fakat diğer taraftan Caroline, Mary Agnes'e yalan söylediğini biliyordu. Zira onda da bir endişe başlamıştı. Hiçbir zaman evlenemiyeceğinden korkuyordu. Evet, bu gülünçtü. Fakat buna rağmen Caroline yine de endişeleniyordu. «Acaba başka kızlar da benim gibi mi?» diye düşündü. «Yoksa bu budalalık sadece bana mahsus birşey mi?»

Mary Agnes'in düğününden evvelki birkaç gün müthiş bir telâş içinde geçti. Ekseri Mary Agnes ise geç geliyor ve erken çıkıyordu. Fakat âmirler bunu görmemezlikten geliyorlardı. Genç kız balayını Bermuda'da geçirecekti. Bu yüzden de masasının üstü şortlu çiftleri, bisikletli gençleri, pembe kumları gösteren seyahat broşürleri ile doluydu. Caroline, Mary Agnes'i bisiklette tahayyül edemiyordu. Tabiî sekreterler de bundan bahsedip gülüşmeğe başladılar ve nihayet biri beklenilen nükteyi yaptı. Mary Agnes ile Bill Bermuda'dan hiç yanmadan, arkalarında fazla kullanılmış bir otel odası bırakarak döneceklerdi. Bir gün Mary Agnes öğle tatilinden içinde kısa bir duvak bulunan bir kutuyla döndü. Kızların zorlaması üzerine Mary Agnes duvağını aynanın önünde tecrübe etti ve o anda yüzüne de hakikaten bir gelin hali geliverdi. Caroline, «Ne garip,» diye düşünüyordu. «Mary Agnes'in düğününü o kadar çok konuştuk ve düşündük ki, bu bize artık hakikat değilmiş gibi gelmeğe başladı. Fakat kız duvağı takar takmaz bunun pekâlâ da hakikat olduğunu anlayıverdik.» Mary Agnes, düğün için nişan yüzüğüne uyacak diğer bir yüzük de seçmişti. İşte bu hazırlıklar esnasında o gün April ilk defa Mary Agnes'in masasına sokuluverdi.

«— Mary Agnes, ne olur nişan yüzüğünü takayım. Tabiî yüzüğü çıkarmanın uğursuzluk getireceğine inanıyorsan o başka.»

Mary Agnes uyandırdığı bu alâkadan memnun, «Yo,» dedi. «Yüzüğü her gece yatarken çıkarıyorum zaten. Komotun üstünde siyah kadife bir kutu var, bunu onun içine yerleştiriyorum.» Yüzüğü çekip çıkardı. «Böyle pahalı bir yüzükle uykuya dalmaktan çekiniyorum.»

Üstünde yuvarlak, küçük bir pırlanta parlayan ince beyaz altın halkayı April'e uzattı. Genç kız buna, parmağına takmadan evvel bir an baktı. Gözleri pırlantanın mavimtrak pırıltısına dikilmişti, dudakları da belli belirsiz oynuyordu. Sanki o anda biriyle konuşuyordu. Yüzüğü parmağına geçirdi. Sonra elini uzatarak şöyle bir baktı.

Mary Agnes, «Vay, vay» dedi. «Yüzük sana küçük gelecek diye korkuyordum. O zaman bunu parmağından çıkaramazdın, ben de geriye alamazdım.» Bir kahkaha attı.

Yandaki masada oturan Brenda, «Yooo,» diye seslendi. «Parmağını keser çıkarırdık.»

April de hafifçe tebessüm ederek dönüp Brenda'ya baktı. «Yüzüğü vermiyorum. Haydi, parmağımı kesin bakalım.» Bütün kızlar gülüştüler. Fakat Caroline, arkadaşı güldüğü zaman dudak uçlarının aşağıya doğru büküldüğünü farketmiş, kalbi burkulmuştu. Yalancı bir tebessümdü April'inki. Kahkaha atarken sesi de bir tuhaftı... April yüzüğü çıkararak, avcunda Mary Agnes'e uzattı. «Teşekkür ederim,» dedi. «Çok güzel yüzük bu, Mary Agnes.»

Mary Agnes, «Seyahat kılığım da hazır,» diye cevap verdi. «Koyu lâcivert keten... Küçük bir elbise... Ceketi var. Robu geceleri ceketsiz de giyebileceğim. Siz dâvetiyelerinizi aldınız mı?»

Caroline, «Evet,» dedi. «Aldık. Dâvetiyeler hakikaten pek hoş...» Aslında bunların da diğerlerinden hiç bir farkı yoktu.

Mary Agnes, «Yazıları kabartma,» diye gülümsedi. «Elini sürünce farkediyorsun... Öbür tip yazılardan nefret ederim ben.»

Caroline, «Dâvetiyeler çok hoş,» diye tekrarladı.

Mary Agnes memnun memnun onlara baktı. «Cevap vermeniz lâzım. Hem de yazarak. Büroda bana gelip söylemek olmaz.»

Caroline başını salladı. «Ben cevap verdim bile.»

April, «Ben de,» dedi. Sonra muzip muzip gülerek ilâve etti: «Ama ne yazdığımı, düğününe gelip gelmiyeceğimi söylemem. Bunu cevabımı okuyunca anlarsın.»

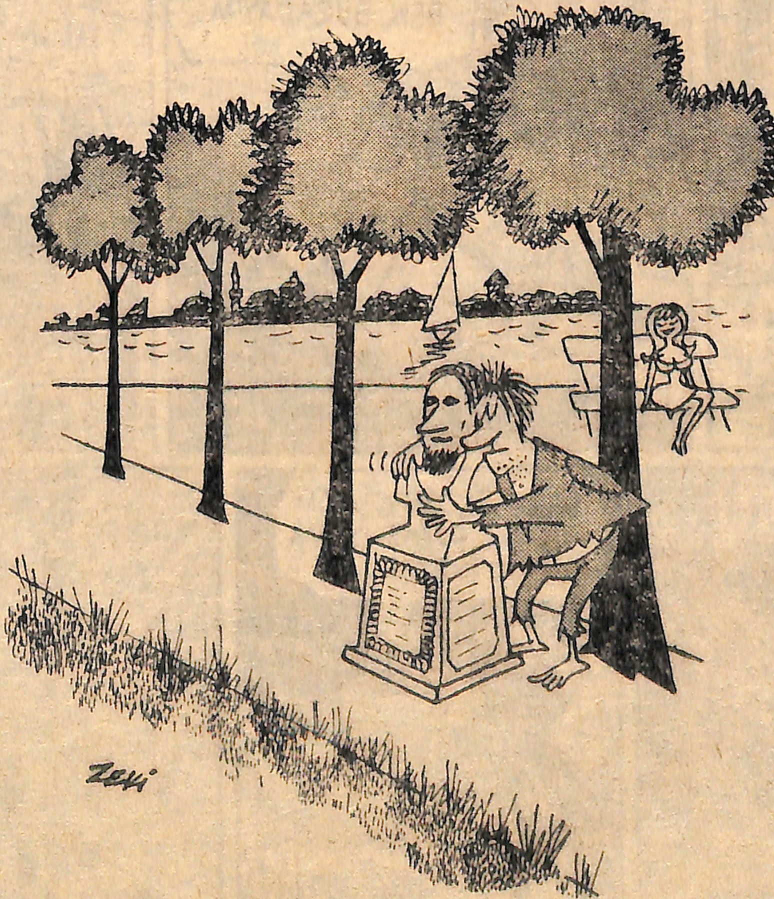
Dinleyicilerinin hayranlığı Mary Agnes'i iyice coşturmuştu. «Şampanya ısmarladık. Tam dört kasa! Bir fotoğrafçı hem resim çekecek, hem de film. Düğün pastasının tam tepesinde de iki bebek var: Bir gelin ve bir de güvey. Herkese de birer parça pasta vereceğim, o gece yastıklarının altına koyup uyusunlar diye.»

April, «O zaman insan rüyasında gördüğü adamla evlenirmiş, değil mi?» dedi. «Fakat ben bunu yapmağa hiçbir zaman cesaret edemedim.»

Caroline de atıldı. «Ben de öyle. Pasta kırıntıları yatağa yayıldığı takdirde muhakkak kâbus görürdüm.» Kızlar güldüler. Caroline, «Neden kızlar düğün plânlarının o kadar harikulâde olduğunu zannederler? Halbuki bu plânlar diğerlerininkinin aynidir.» diye düşündü.

Nihayet düğün günü geldi. Sabahleyin uyandığı zaman Caroline o günün hususî bir mânası olduğunu düşündü, fakat evvelâ bunun ne olduğunu da hatırlayamadı. Sonra aklına geldi... Nikâh dörtteydi, ondan sonra da düğün...

(Devamı var)

— Sen de olmasan yalnızlıktan çıldıracağım!...

KOMİSER OSMAN

TURHAN SELÇUK

SUÇLU KİM?

10

OSMAN, MEDENİ MEHMET BEY İLE KONUŞMAKTADIR...

MAALESEF DOSTLUĞUMUZ YOKTUR ZAPTİYE NAZIRIYLA. YALNIZ BİR GÜN BU HİZMETE TAYİN MESELEM İÇİN RANDEVU ALMIŞTIM, YEMEK ZAMANINA TESADÜF ETTİ. NEZAKET GÖSTERDİ, YEMEĞE ALIKOYDU.

ÜZÜLDÜM BUNA. DEMEK Kİ BANA YARDIM EDEMİYECEKSİNİZ.

AZ SONRA MEDENİ MEHMET BEYİN ARKADAŞLARININ YANINA GİTTİĞİNİ, FISILDAŞTIKLARINI, ARADA BİR DE KENDİSİNE BAKTIKLARINI OSMAN GÖRÜR...

SÖYLEDİKLERİM ŞAŞIRTTI GALİBA ONLARI. ANLAŞILAN BİR MUHBİR BUNLARA BAZI ŞEYLER FISILDAMIŞ.

BUNLARA BİR OYUN DA BEN OYNAYAYIM...

OSMAN, AZ SONRA YUSUF BEYİN YANINA YANAŞIR

SİZE BİR SIR VERMEĞE MECBURUM YUSUF BEY. DÜN GECE SOYULDUM BEN. AY BAŞINDA İADE ETMEK ÜZERE...

!

BORÇ MU İSTEYECEKSİNİZ OSMAN BEY?.. ÇOK ARZU EDERDİM SİZE YARDIM ETMEĞİ, AMA MAALESEF BENDENİZİN DE DURUMU HİÇ İYİ DEĞİL.

OSMAN KİMDEN BORÇ PARA İSTESE RED CEVABI ALIR...

ÇOK KÖTÜ NACİ BEY, ÇOK KÖTÜ. SON ÜMİDİM SİZLERDEYDİ. MÜDÜR HALİT REFİK BEY AY BAŞINDAN ÖNCE PARA ÇEKEMİYECEĞİMİ SÖYLEDİ. HALBUKİ BEŞ PARASIZIM ŞU ANDA.

!

OSMAN NASIL SOYULDUĞUNU, PARAYA NE DERECE İHTİYACI OLDUĞUNU, BAŞ VURDUĞU HER YERDEN RED CEVABI ALDIĞINI YANA YAKILA ANLATIRKEN...

NE İSTİYORSUNUZ?

BU EVRAKI ZATIÂLİNİZİN İMZALAMASI LÂZIMMIŞ BEYFENDİ.

ŞANS OSMANA GÜLMÜŞTÜR. EVRAKI ELİNE ALIR, EVİRİR ÇEVİRİR VE NACİ BEYİN DE DUYA BİLECEĞİ BİR ŞEKİLDE...

NEDİR BU?. EKSİK BU EVRAK. ODACI NAZİF EFENDİYE GİDİN GÖSTERSİN SİZE.

!

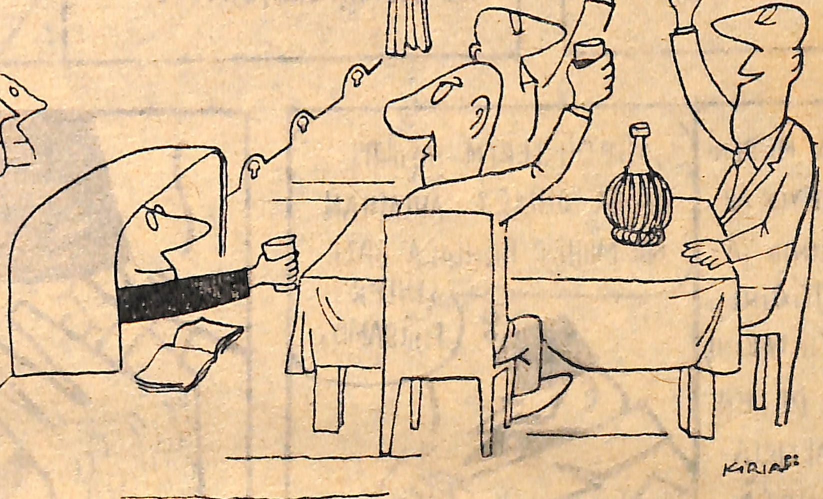
DEVAMI VAR

dünya karikatürleri

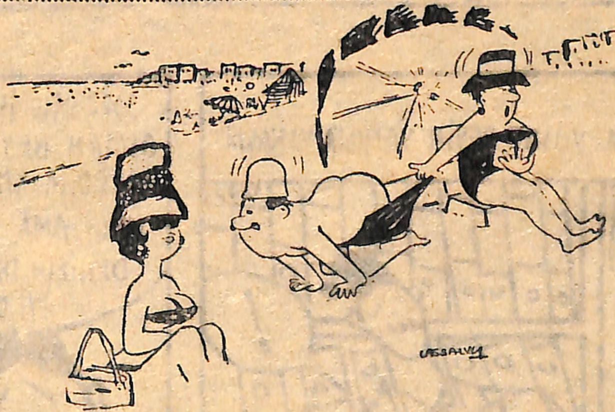

—BU GECE NİŞANLIMLA BİR ARKADAŞI BİZE GELECEKLER... NE OLUR, SEN DE GEL DE NİŞANLIMA ARKADAŞLIK ET!

YAZISIZ

—İSİDOOOR... BURAYA GEEEL!

—BEREKET VERSİN BU ŞAPKANIN ALTINDA YÜZÜM GÖRÜNMÜYOR... YOKSA BU MAYOYU GİYEMEZDİM!

—BAKAYIM, CEPLERİNİZİN DERİNLİĞİ İYİ Mİ?

Basın İlân Kurumu Genel Müdürlüğünden

20 Temmuz 1962 gün ve 11159 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan 14 numaralı Genel Kurul Kararı'nın dergilerle ilgili maddeleri aşağıdadır :

Madde 47 — 195 sayılı Kanunun 43 üncü maddesiyle yayınlanabilme esasları tarif ve tesbit edilen (Genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, köyler ve İktisadî Devlet Teşekkülleri ve sermayesinin yarısından fazlası kamu hukuku tüzel kişilerine ait bulunan teşekküllerle, kanunla kurulan sair müesseselerin veya bunların iştiraklerinin vereceği) hususî ilân ve reklâmlar ile Kurumun ilân ve reklâmlarını yayınlıyabilecek fikir ve sanat dergileri ile sair mevkutelerin (Türk dilinden gayrı dille yayınlananlar dahil) aşağıdaki maddelerde yazılı özellikleri haiz olmalar, bu ilân ve reklâmları yayınlama talebinde bulunmaları ve Basın İlân Kurumu Yönetmeliği ile bu Karar'da tesbit edilen vecibeleri kabul etmeleri ve yerine getirmeleri şarttır.

Genel Hükümler :

Madde 48 — Bu bölümde kullanılan (dergi) tâbiri günlük olmıyan bütün mevkuteleri ifade eder.

Madde 49 — Ansiklopediler gibi aralıklarla fasiküller halinde yayınlanan matbua, adı ne olursa olsun, dergi sayılmaz.

Madde 50 — Üniversiteler, Fakülteler, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Mahallî İdareler, Kızılay, Yeşilay, Ticaret ve Sanayi Odaları, Borsalar, İktisadî Devlet Teşekkülleri, bilûmum resmî sektör ile malî ve ticarî müesseseler tarafından yayınlanan dergiler aşağıdaki maddelerde tarif ve tasnifi yapılan dergiler meyanında mütalâa edilemezler. Bunlar, ancak bağlı bulundukları teşekküllerin kendi ilânlarını hiçbir şarta bağlı olmaksızın yayınlıyabilirler.

Dergilerin Tasnifi :

Madde 51 — Dergiler münderecat ve muhteviyatlarına göre nev'i bakımından dört grupa ayrılmıştır :

1 — FİKİR DERGİLERİ

A) Siyasî ve içtimaî aktualite dergileri,

B) Herhangi bir meslek zümresine hitap etmediği halde cinsiyet, yaş gibi belirli bir grup gözeterek yayınlanan ve fikir yönü galip olan dergiler.

II — SANAT DERGİLERİ

(Güzel Sanat olarak kabul edilen bütün sanatlar ile ilgili dergiler)

III — İLİM, TEKNİK ve MESLEK DERGİLERİ.

IV — SPOR DERGİLERİ ve MAGAZİN ile SAİR MEVKUTELER.

Sahife sayı ve ölçüsü :

Madde 52 — 47 nci maddede sözü edilen ilân ve reklâmları yayınlıyabilmek için sanat dergilerinin (15 günlüklere kadar olanlar dahil) her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 0,90 metrekareden, daha fazla süre içinde yayınlanan sanat dergilerinin her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 1,35 metrekareden, diğer dergilerin (haftalıklara kadar olanlar dahil) her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 1,35 metrekareden ve daha fazla süre içinde yayınlananların sahifelerinin yüzölçümü toplamının 2,70 metrekareden az olmaması şarttır.

En az yayın hayatı süresi :

Madde 53 — İlk sayısında tesbit ettiği yayın zamanına uygunluğunu muhafaza etmek şartiyle, haftada bir ve daha sık ara ile yayınlananlar 12 sayı, onbeş günde bir yayınlananlar 9 sayı, aylık ve daha fazla süre içinde yayınlananlar 6 sayı çıktıktan sonra ilân ve reklâm alabilirler.

Yayınlarına bir sayı ara veren veya birkaçını tek sayıda toplamış olarak çıkan mevkutelere yeni yayınlanmış gibi işlem yapılır.

İlân Dağıtım Esasları :

Madde 54 — Yayınlanma usulü 195 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinde gösterilen ilân ve reklâmların hangi dergilerde, hangi ölçülerde yayınlanacağını, Kurumun Şubesi bulunan yerlerde aşağıdaki esaslar dahilinde Basın İlân Kurumu Genet Müdürlüğü tayin eder. Ancak, ilân veya reklâmın yayınlanacağı derginin seçilmesinde; şehir, dergi nev'i, fiilî satış, hitap ettiği okuyucu gibi hususlara ait isteklerini, ilân veya reklâmı veren Kuruma bildirebilir veya Kurumu dergi intihabında serbest bırakabilir.

Madde 55— Kurumun şubesi bulunmıyan yerlerde ilân ve reklâmların yayınlanmasını aynı esaslara göre Valilikler düzenler.

Madde 56 — 48 inci maddede yazılı ilân ve reklâmlar, dergilerin dizgi, tertip, baskı ve fiilî satışları gözönünde bulundurularak ilân veya reklâmı verenin istekleri de dikkate alınmak şartiyle aşağıdaki esaslar dairesinde dağıtılır :

I — Gruplar (nev'i bakımından) arasında yapılacak dağıtımda ilân veya reklâmı verenin isteği nazarı dikkate alınır.

II — Aynı grupa dahil dergiler arasında yapılacak dağıtımda :

a) Fiilî satış (aboneler dahil) bakımından birbirine yakın olanlar arasında eşitliğe riayet edilir.

b) Fiilî satış (aboneler dahil) bakımından emsaline nazaran bariz şekilde üstün olanlara ilân ve reklâmı verenlerin isteklerine göre daha fazla verilir.

c) Herhangi bir dergiye verilecek ilân veya reklâmın tutarı, ödediği ücretler toplamını geçemez.

Madde 57 — Kurumun ilân ve reklâmları fikir ve sanat dergilerine verilir. Bu maksatla, Kurumun yayınlanmasına aracı olmak ödevinde bulunduğu ilân ve reklâmların, Kurumun idaresine iştirak eden mevkutelere verilmesi sırasında alınacak komisyona, ilân ve reklâm istihkakları ayda (15.000) onbeş bi nliraya kadar olanlar için % 0,5, (15.000) onbeş bin lira ile (50.000) elli bin lira arasında olanlar için % 1 ve (50.000) elli bin liradan fazla olanlar için de % 2,5 eklenmek suretiyle tahsil edilecek paralardan bir fon teşkil edilir.

Madde 58 — Bu fondan fikir ve sanat dergilerine verilecek ilân ve reklâmlar, dergilerin emsal değerine göre hesaplanarak dağıtılır.

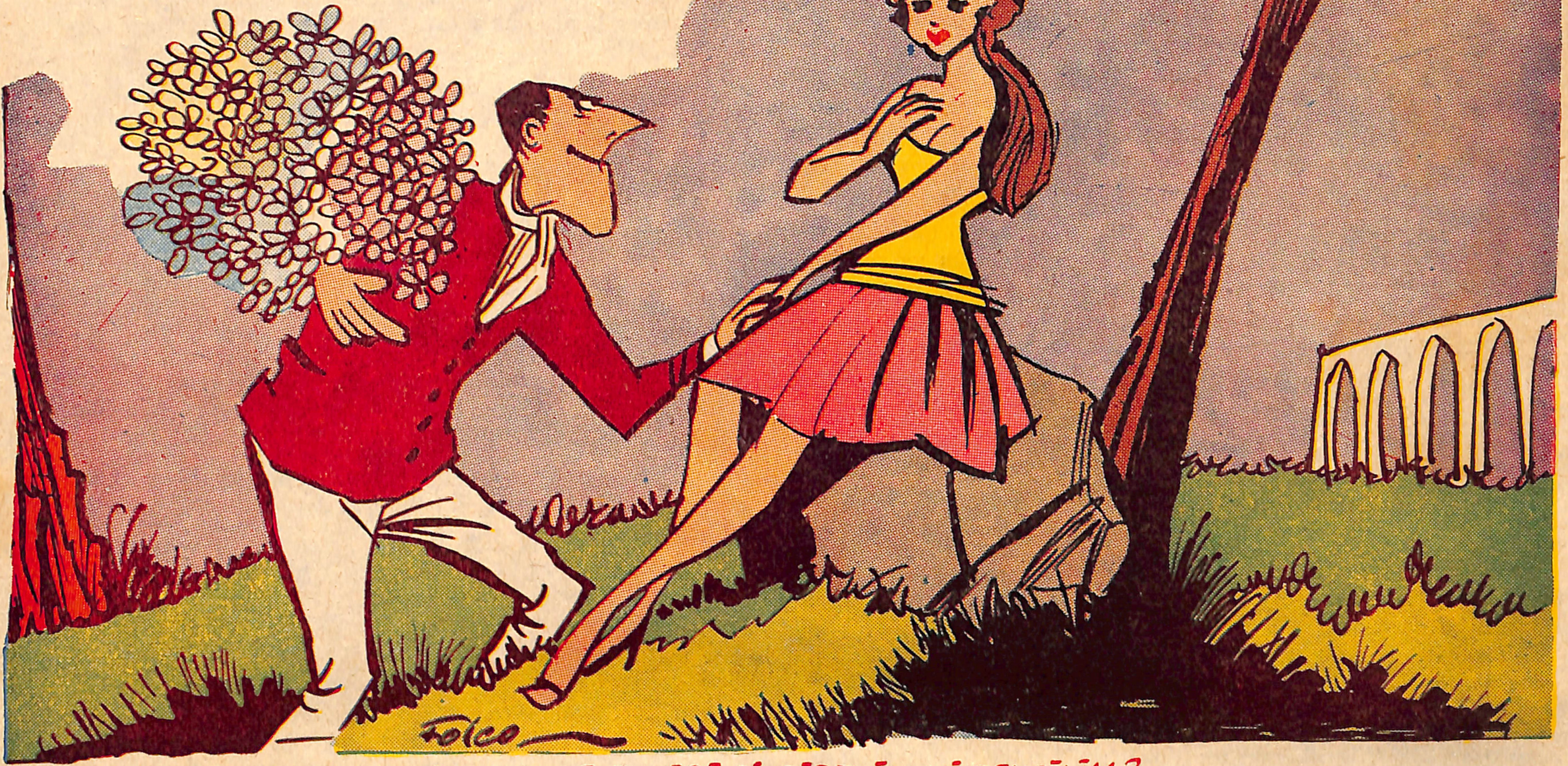
15 günde ve ayda bir yayınlanan dergilerin emsal değeri 2, haftalık dergilerin 3 tür. Fondan faydalanacak dergi adedi emsal değerleri ile çarpılarak, fonun kaça bölüneceği bulunur.

Madde 59 — Dergiler Basın İlân Kurumuna her ayın sonunda bir önceki aya ait icmal varakası gönderirler. Bu icmal varakasında her sayının fiilî satışı (baskı, bayie verilen, iadeler ve aboneler müfredatlı olarak gösterilmek şartiyle) dizgi, tertip, baskı ve yazı kadrosu (telif ücretleri dahil) için ödenen ücretler ayrı ayrı beyan edilir.

Basın İlân Kurumu icmal varakalarında bildirilen hususları her zaman kontrol ettirebilir. Yanlış beyanda bulunan dergiler hakkında 195 sayılı kanunun 49 uncu maddesinin a bendi uygulanır.

Basın - 12003 - 138

Akbaba

-SANA BU ÇİÇEKLERİ GİYDİREYİM Mİ SEVGİLİM ?
-GİYDİR CANIM...
-ÖYLEYSE SOYUN ŞEKERİM !

